

АБЪТКАЮНОСТІ
ОЛЕКСАНДРОВЪ

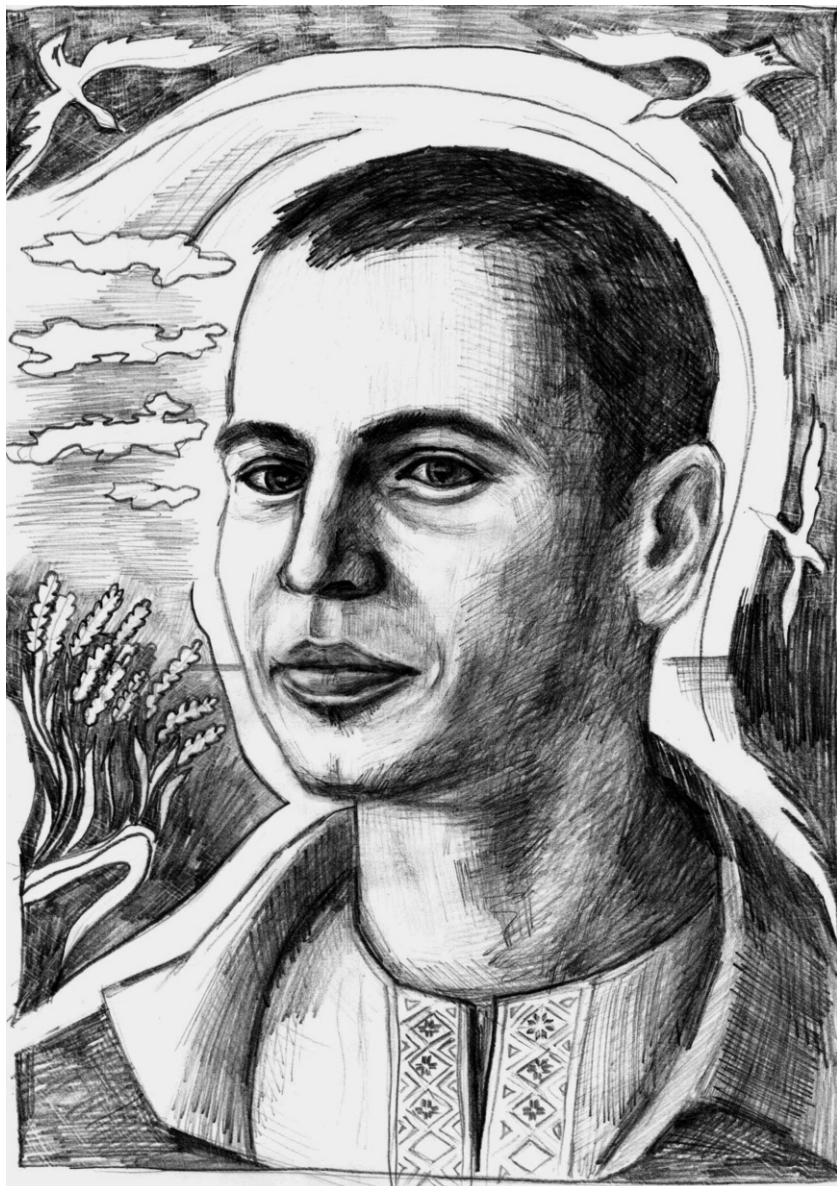

ОЛЕКСАНДРОВЪ
ОЛЕКСАНДРОВЪ
ОЛЕКСАНДРОВЪ

Олександр Обрій

**АБЕТКА
ІДНОСТІ**

Олександр Обрій

АБЕТКА

ЮНОСТІ

Київ 2015

УДК 821.161.2-1
ББК 84(4укр)6-5
О-24

ISBN 978-966-2669-64-0

Кучеренко, Олександр (Обрій)
О-24 Абетка юності. Поезія / Олександр Кучеренко. —
Київ, Український пріоритет, 2015. — 168 с.

Поетичний світ двадцятичотирирічного поета Олександра Обрія (Кучеренка) органічно поєднує лірику й гумор, філософію й публіцистику. А ще його вірші одухотворені й щирі — при цьому, ламаючи усталені канони форми, поет виривається за межі власного «я» і завойовує собі право говорити від імені нинішніх молодих, таких схожих і несхожих на своїх батьків і дідів. Перед вами книга-діалог, в якій з'ясовується, яким же бути цьому світові й що в ньому переможе — світло чи темрява.

ISBN 978-966-2669-64-0

© Олександр Кучеренко, 2015
© Марія Лчкасова, обкладинка, 2015
© Федір Рудий, Іван Калашніков,
Анастасія Швед, ілюстрації, 2015
© Видавництво
«Український пріоритет», 2015

АБЕТКА ЮНОСТІ

Йому вже не бути таким, як раніш,
ніколи.

На згадку про хроніку літ —
лиш «Абетка юності».

Заточений в клітку
вишкіреним
нічником,
як блазень старий,
витанцьовує
в книзі
малюнок.

Як жирна претензія
для ностальгічних зморшок, —
шість літер
нависне тінню
над окулярами:
«Юність?»
Миршавий автобус.
Путівка в Моршин.
Цей дід був колись крутим,
дід був популярним!

Роки,
як розділи збірки,
довгою низкою
за мить промайнуть в очах,
пропадуть безвісти...
Летіли за обрії вірші,
Тепер би їм —
низько... лігати.
Та серце зітріє вона —
первісток.

В ній — райдуга образів,
В ній — почуттів орнаменти!
Від вуха до вуха
лізе стареча усмішка.
«Абетка...» і дід.
Хоч вік — метеор, з нами ти:
З-за пазухи
лізе
слово,
як гострий
ніж.

PO3D1/1

«Збурати себе по крукті»

ЗБИРАТИ СЕБЕ ПО КРИХТІ

Збирати себе по крихті
В багрянці світанків, що згасли,
В палітрі думок неприкритих
Єднати розрізнені пазли
З поживклих епох та картинок,
Із програних заново ролей...
І бачити світ, що ростиме
Синхронно, укупі з тобою.
Згадати усе: від потопу
І до чергової пожежі.
Від Хроноса до Каліопи,
Згадати себе, як належить...
У вічність простеляться шляхом
Багрянні світанки, що згасли, —
Обличчя, віками пропахлі,
Відкриють душі істотасі!

ET CETERA

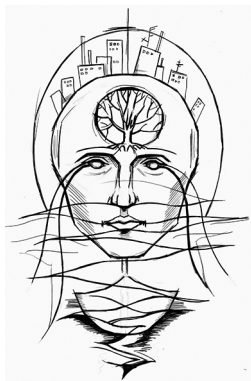
Стигли очі мене, наче втомаєну ногу, роззули.
 Спрагла думка ковтає спітнілими пальцями волю.
 Поруч вухо голодне гризе увертюру зозулі,
 Наче сиру шматок мишенятко, — змарніле, нервове.

Бо сьогодні я — очі і думка, і вуха, і ніздрі...
 Рот я річки цієї, її островів я — мовчання,
 Персональний Жадан, Андрухович чи Дереш та Іздрик.
 Річка — Бог, ну а я — на човні її вірний прочанин.

Поза зоною дії — авто у кіптяві істерик,
 І будинків лоби, що в напружену сірість закуті.
 Деся далеко мурашники міст, залізниць, et cetera*, —
 З головами занурились в обрій місця екзекуцій.

Мої весла — китові плавці, спритні клешні омара,
 Дужі крила орла, вії велетня, руки атланта...
 Сивочоло бунтує в мені мій палкий Костомаров,
 Прощкрібаючи шлях, як невільник, зашитий у лантух.

Тож неси вдалечінь мене, мій непокірний вітрильник,
 Розрізаючи хвиль метушню на шматки алегорій!
 Розсипається вік урбанізму, як склянка вітрини.
 Мить спустила курок — і уламки попадали вгору.

* *Et cetera* (лат.) — і так далі.

БОЖЕСТВЕННИЙ КАСТИНГ

Де ти літаєш, Амуре, сердець терапевт?
Випиши пару пігулок мені
Від самотності.
Вакуум спіну зсередини груди розпер.
Скільки ще мушу безшлюбності власний замок нести?
Скільки мені в океані розбурханих мрій,
Наче рибалці невмілому, смикати невода?
Певно, й досвідчений старець би тут очамрів...
Випиши довідку, Боже, чи поштою з неба дай
Звістку про Неї, або надішли бандероль
«Доля» і листям укутай її, мов одежиною!
В рота Всевишній за звичкою, кине «Дірол».
Бог почаствує «Мартіні»
Та лондонським «Джином» і,
Око примруживши, тихо торкнеться плеча, —
Єдиний, хто зможе очей моїх смуток украсти.
І скаже: «Спокійно, старий. Зачекай, ще не час,
Бо я ще наразі проводжу божественний кастинг.

ВИСОКОВОЛЬТНИЙ «КОЛІБРИ»

Місяць, мов птаха, застряг у дротах, —
 Птаха значного калібру...
 В цьому є, певно, своя мудрота:
 Високовольтний «колібри»
 І ряботіння німих лісосмуг...
 В небі гігантську підкову
 Хтось загорнув у сріблясту тасьму —
 Вмисно або випадково?
 Цвяхом до неба прибито її,
 Мо', як маяк, мо', як жертву,
 Щоби електрика, — злий короїд, —
 Сяйво схотіла те зжерти.
 Знов із зіркового борошна ніч
 Вміло замішує тісто,
 Ліпить фігурки небесних синів.
 В пишні стрічки із батисту
 Їх оперізує сивий Татусь.
 Згодом невидимий Скульптор,
 Місяцю в поміч, вдягне висоту
 В сяйво зіркового культу.

ВІДВЕРТАЮЧИ БЕЗПОВОРОТНІСТЬ

З розпуки б щодуху кричав акапелло, —
Кому заболять мої розпачі й крики?
Довкола — суцільний німий закапелок,
Що спить між містами забутим дистриктом.

Та я що є сили горланив би форте
Про те, що птахи за вікном стрепенулись.
Мене ж оточили високі ботфорти,
Вмочили в п'тьму мене люстри понурі.

Я обшар здійму, затягнувши гліссандо,
І пензлем окреслю шляхи зоресвітні.
Та вкотре прийде дикий мауглі Sunday
І мрії зірве, мов квітки горищвіту.

Про душі галактик співатиму й далі.
І буду довкруг, як палкий Паваротті,
Будити сновид — не заради медалей,
Лишень відвертаючи безповоротність.

Можливо, ізнов не блисну новизною, —
Нікчемні мої комбінації літер...
А, втім, Саваофе, так само й Ви з Ноем
Спасали, що було, не в змозі зцілити...

ГЕНОФОНДИ ЛЮДСТВА

Блукає у Тибеті хлопчик босий,
 Не в змозі віднайти свій шлях віками,
 Де п'ють солодкий сон анабіозу
 Христос, Конфуцій, Будда і Мухаммеда.

В своєму самозреченні галантні,
 В чеканні сплять месії та предтечі.
 Поснули, чисті кровію, атланти,
 Не відаючи з певністю про те, чи

В пригоді стануть їхні генофонди,
 І їх безмежно віддане сомато.
 І що чека в печерах біля входу.
 І мовою яких іще семантик

Обрушити на хлопця безмір істин,
 Що зір його затьмарила полуда...
 Блукає легінь з поглядом імлистим,
 Не в силах розірвуть обійми блуду.

ДВОЛИКИЙ ЯНУС

Він сам собі пастор і гангстер:
 Зашкалює праведність жестів,
 Та усміх очей уркаганський —
 Немов демонічне нашестя.

Що рухає птахом дволиким?
 Удень в ньому зло під арештом,
 Вночі в нім — кривавий Столипін,
 І матеревбивство Ореста.

Подвійність — це бог резонансу,
 Ген, стіни двигять, як Берестя.
 Він Янусом став і вигнанцем, —
 Ріці забуття вже не скрести.

* Орест — в давньогрецькій міфології син Агамемнона і Клітемнестри, який убив свою матір і її коханця з помсти за убитого ними батька.

** Берестя — місто в Білорусії. За подвиг під час оборони від нападу німецьких військ під час 2-ї світової війни Брестська фортеця отримала почесний статус фортеці-героя поряд з містами-героями Радянського Союзу.

*** Янус — у римській міфології дволикий бог дверей, входів, виходів, різних проходів, а також початку і кінця, а також бог часу. Зображувався дволикий Янус завжди з двома особами — як правило, молодим і старим, що дивляться в протилежні сторони. Сьогодні Дволикий Янус є символом лицемірства і брехні.

ДУШІ БАГАТОРІЧНИЙ ЗВІРОБІЙ

Годину сповістять гучні куранти,
 Що в грудях відіб'ють свій звичний бій.
 Запилені відкрию фоліанти —
 Душі багаторічний звіробій.

Листаю за сторінкою сторінку,
 Життя перед очима майорить
 Смугастою палітрою відтінків.
 Несеться метеором кожна мить.

Умілий маляр-час фарбує скроні,
 Так вправно припорошує, мов сніг.
 А ми — раби, йому в жорсткім полоні
 Покірно уклоняємось до ніг.

Та мрію я, поживши повноцінно,
 Коли зів'яне буйство моїх трав,
 Немов Скворода, сказати нетлінно,
 Що «світ мене ловив — та не впіймав».

ДЛЯ СТАДНОЇ ВІВЦІ

Для стадної вівці найтяжча ноша —
Утраченого «Я» знайти сліди.
Смістесь ви, що я на вас не схожий.
А я сміюсь, що ви всі — як один.

ЗА КРОК ДО ПРІРВИ

Гордо на піці тріумфу застиг переможець,
Певний, що з пазурів долі утіху він вирвав.
Зверхність озвалася сміхом і запахом грошей,
Спиною ставши за крок до глибокої прірви.

ЗАТІСНО ДЛЯ НЬОГО

Затісно в стінах пишного чертога.
Мов заклик, лється в небо мідний марш.
Говорять тут присутні всі про того,
Кого, насправді, в залі цій нема.

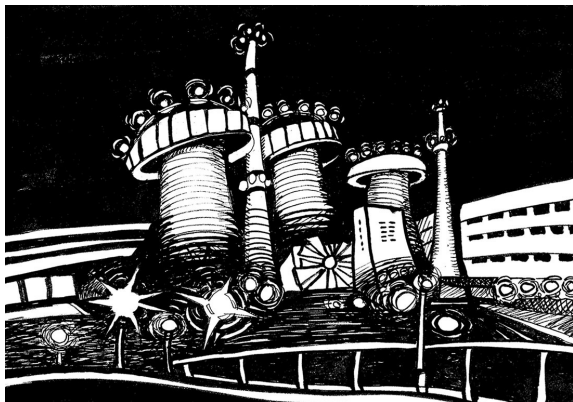
Усі зайшли: і грішні, і духовні,
І ті, що носять праведні хрести...
Його ж, що їх чекать лишився ззовні,
Забули усередину впустить.

МІЙ КИСЕЇ ВІЛІ

Тебе не проміняв би ні на кого,
О воле, — кисеї мій молодцюватий!
Та доки ти цвігеш буйноголово,
Хто в змозі вітер цей поцілувати?

ПОЛЯ ЩЕ НЕ ЗОРАНІХ ВУХ

Дрімають «під паром» поля ще не зораних вух.
Чекайте: комбайнами вмиє Пропаганда нагряне.
О землі цілинні, я б ліпше навечно оглух,
Ніж чути, як рвуть вашу плоть устюками бур'яну!

МІЙ ПАПЕРОВИЙ ЧОВНИК

Знов ніч. Я один у автобусі.
 АЕС — три малих мухомори.
 Краплинами на лобовому склі
 Стіка денна мука у морок.

Мені вже не треба нічого,
 Бо тиша — найліпший будильник.
 І мій паперовий човник —
 Автобус у пізню годину.

МУДРІСТЬ У МІШКУ

Можна безліч віршів написати пустих,
 І втішатися купою сміття.
 Але треба до істин іще дорости!
 Мало просто-бо їх розуміти.

Все життя можна мудрість збирати в мішок,
 Головного ж так і не збагнути:
 Тільки той, хто свідомо в цей світ увійшов,
 Сам по собі вже — цінний здобуток.

ПОПІЛ ІСТУЩИ

Рахують прибутки таємні стратеги
І сіють нам істини попіл взамін.
Віки намолили потужний егрегор:
Величність здобули пліткарки та ЗМІ.

САМІ ІЗ СОБОЮ

Скільки крові пролито за гасла і стяги
І безглуздих розв'язано воєн!
Та відстрочена зустріч з найпершим-но врагом:
Ми б'ємося самі із собою.

СВЯТКОВИЙ НОКТЮРН

Хтиві пороки ідуть на безпрограшний штурм.
Мудре життя щосекунди готує нам іспит.
Вічність спілцям написала святковий ноктюрн:
«З'їсти себе за вечерею власною злістю».

ТІНЬ ВІСЛЮКА

Вершина зашкарублого пороку —
Шукать у власних бідах винуватих.
Сліпцем вродившись, критик гостроокий
Тінь віслюка відкидає, мов натяк.

У САМОСТРАТІ МРІЇ

В життєвих негодах, у мрії самостраті,
 За щастя в запеклім бою,
 На жаль, завжди легше знайти винуватих,
 Ніж викрити провину свою.

ШТАТНЦЬ НАБІР ТАРГАНІВ

Характер — то вперта тварюка,
 Що розум не цінить,
 Хіба що — стабільність
 І штатний набір тарганів.
 Чим більше повітря стрясає
 Заява про зміни,
 Тим товщим є панцир,
 Міцнішою — здатність броні.

ГЕНІЯМ ХАОСУ

Тільки геніям справжнім дано панувати над хаосом!
 А порядок — лиш дурня сліпого глухий поводитир.
 Слався, Безладе, о всемогутній! В тобі я купаюся,
 Мов грайливий дельфін — в неозорому лоні води!

ЗДОЛАТИ ПРОСТІР, ЧАС І ШЛЯХ

Вже чималий кілометраж
Лишився мріяти позаду.
Налився барвами пейзаж,
Мов стигле гроно винограду.

Тікає сонця теплий диск
За горизонту барикади,
В очах лиша прощальний блиск.
Пісні мрійливі шлють цикади...

Поволі вечір з'їла ніч
І прохолоду розстелила,
Розмивши погляд навсібіч
Зірковим клаптем небосхилу.

Приємна стомленість в ногах,
Що подолали перешкоду...
Здолати простір, час і шлях —
Немає ліпше насолоди.

ЗЕМНА ДОСКОНАЛІСТЬ

Цей світ загубив у віках досконалість...
Я знаю: була неодмінно вона!
Цвіла, мов троянда. У муках сконала.
На кому за вбивство найперше вина?

Людина — то Всесвіту мікроцеглинка,
У кожного в серці — свій крихітний світ.
І він, загубивши гармонію, стрімко
У безладу прірву віками летить.

Спинитись на мить, щоби серцем послухать
Історію людства у ритмі биття...
Нема заборон перед силою духу.
У ній — всі ключі, глибина й висота.

Прямуємо вглиб... Ну а як же польоти?
Вони не приховані. Поруч вони,
Але непопомітні для нас. Ми в турботах
Спотворили звуки живої струни.

Струна вже хрипить і покрилась іржею,
Не в змозі зіграти кантату душі.
Свобода — не в рамках, вона за межею.
Неволя думок — від прекрасного щит.

Я знаю: цей світ віднайде досконалість.
Я чую, як гратиме ніжно струна!
Я бачу, як люди прекрасне пізнають...
І в душах тоді забує весна.

НОВОНАРОДЖЕНЦІ

Йому би у небі зоріти
Ясним електронним таблом...
Йому би з небес лазуриту
Зірвати погорди апломб...
Йому б віщувать: «Схаменіться!»
В тісному вагоні метро.
Йому би без військ, амуніції
Зійти преподобно на трон.
Його прокляли би монахи,
І тицяли б дулі богам.
Та він не боїться анафем,
Бо що йому купка доган?!..
З планети летить бумерангом
І палить свічки зоряниць,
Стрічає красу буйних ранків,
Вмиває росою лани...

Він власну реальність голубить.
Він бога різновид, а отже, — з ним
Побути не гріх боголюбом.
Бо він таки новонароджений.

ІЗ ДУМКОЮ

Із думкою про даль, і в ній — вогні,
 Про шовк твоєї шкіри дивовижний,
 Накинувши рюкзак минулих днів,
 Задрібно стою на роздоріжжі...

Із цукром твоїх губ на язиці,
 Рюкзак змінивши на важкий портфелік,
 Куди я мрій накидав камінці,
 У вись злетіти мрію, як метелик.

Сп'янілий ціллю, мов міцним вином,
 Вдягну бронезилет ентузіазму,
 Вслухаючись, як серця метроном
 Хвилюють ностальгії дивні спазми...

Із думкою про мить, як сталь, тверду,
 В архіви покладу крихке минуле.
 І, зуби міцно стиснувши, піду
 Між мрій чужих, в зневірі потонулих.

ІНШЫЙ БІК МЕДАЛІ

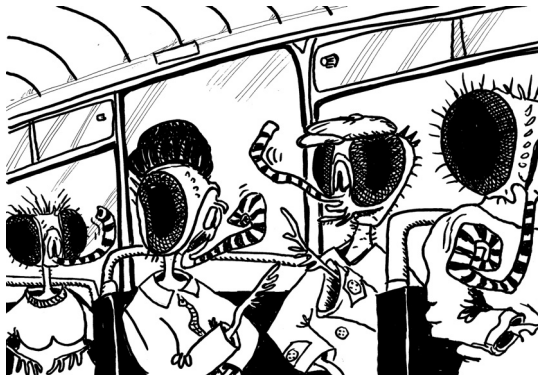
Знову занурююся рибою в темний автобус.
Знову в очах — миготіння німих автотрас.
Люди. Всі — начебто й люди як люди. А хто би
Думав по-іншому? Їм — аби ніч, а той — тряс...

Люди дзижчать. І базікають люди, як осі.
Тиша в повітрі зависла — густа, мов кисіль...
Бачу лиш мавп'ячу міміку, погляди «скоса»...
Кліпають всі, як один, кожен з них — як усі.

Шум кошиний здійснюється високо в Космос,
Злившись у семимільярдне бряжчання щелєп...
Безмір порожніх розмов, наче стружка з кокосу,
Сповнює «Bounty» неба, що вільне ще лець.

Люди говорять про перше, про сьоме, десяте...
Кажуть про речі важливі, що видно з облич.
Розум висаджує в мозкові спиритні десанти,
Щоби зайнятися «справою» люди могли.

Зорі ростуть і малюють картинки галактик.
Всесвіт збирає квазари у калейдоскоп...
Люди ж, як завжди, вдягають словесні халати.
Люди прийдуть, поговорять і... кануть в дисконт.

ІНШЫЙ ПОЧЕРК

КИЇВУ

Виринає мереживом з'елені мис тополиний,
 Але п'янку прохолоду із кухля на спраглі проспекти...
 Там, на крилах червненого вітру, де місто полине
 В неозорі моря надгарячих обійм Дніпро-спеки,

Купідонові стріли запустять духмяні каштани.
 Загупорять стрижі, як розбурхані пенсіонерки.
 Хоч і краплею в галасі їх кожна репліка стане —
 Позитиву не дасть у пташиному серці померти.

Буде ніжити Серпень долину жовтаві биліни,
 Щось Хориву і Кию на вухо тихцем прошепече...
 Літо — справжній казкар. Як до нього все місто полине, —
 Сиві тайни відкриють несхожий на всі — інший почерк.

25

ЛІБРЕТО

Сміливо ламати кордони найменшого вето.
 Приймати як забавки їх на шляху до мети.
 Самому складати життя неповторне лібрето.
 Розкрити себе до кінця для нових перспектив.

Розправити в напрямку вітру потужне вітрило.
 Без страху зламати його під напором стихій.
 Або обпалити, злетівши до обр'ю, крила —
 Мов юний Ікар. Посміхатися долі лихій.

Мов Зевс всемогутній, що батька підступного скинув, —
 Прибрати перешкоди, скоривши свій власний Олімп.
 Радіти, неначе дитина, хвилинам щасливим.
 Надією бути для когось, не мірявши німб.

КАЗКАР ЕСКУЛАПОВІ НЕ ДРУГ

Очі заспані протру кінескопу...
В них картинку бачу знов дивних ігрищ:
Серед люду надто збуджених скопищ,
Наче вроджена, стоїть Астред Ліндгрен.

До народу з її вуст лється слово,
Заряджаючи в повітрі іони.
Із амбіціями центуріона,
Русокоса, калачевоголова —

Жанна д'Арк з останніх реінкарнацій
І глобальнопланетарна месія...
В Україну хлинуть скопом канадці
Та діаспорами рясно засіють!

Сонце в Неї мов злизало ідею —
Світло нести у серця в мегаватах.
Мов розпечене ядро із гармати, —
Виноградина-сльоза у плебея.

Та розсіявся, як дим, слововилив.
Шарль Перро вже під «ура» шестикратне
У руках несе, як герб, гострі вила, —
Він лопатно-рукопашний оратор.

Ллються байки, як дощі, водоспадом —
Шлях торує до людей нео-Глібов.
І кулак його, — сізіфова глиба, —
Мудрочоло возвеличує стадо.

Під колісанку словесних поллюцій
Ніч на очі сном лягла м'яколапо...
Вранці думи, наче сяйво, поллюються:
«Не дружити казкарю з Ескулапом».

* Ескулап — давньогрецький бог лікарського мистецтва.

КАЗКОВА НИВА

Безсоння не лишає й крихти спокою.
 Беру, як завжди, ручку і папір, —
 Мов з ями вибираюся глибокої,
 Або, мов альпініст, спускаюся з гір...

На ниві опиняюся, житом всіяній.
 Та дивні помічаю колоски, —
 Осяяні думками скрізь і мріями,
 Пощипують, торкаючись руки.

Питаю їх: «Що робить вас казковими?
 Як тільки вас беру руками я, —
 Думки стають мов росами ранковими,
 Хапає мозок тепла течія.»

У відповідь мовчання... лиш мелодія.
 Тихенький спів по ниві прокотивсь.
 Чарівна, незабутня та рапсодія,
 Пройшовши полем, скочила у вись.

Не міг я розрізнити, про що співалося.
 До вух лишень долинули слова:
 «Ця нива — не бездушне сміттєзвалище.
 Поезія-бо вічна і жива!»

КОЛИ ЖИТТЯ ВТРАЧАЄ
СПРАВЖНІЙ СМАК

Коли думки гнітять, немов тюрма,
І вже не вдовільняють глибиною,
Коли життя втрачає справжній смак,
Питаєшся: «Як жив? І що накоїв?»

Тваринний голод штучного життя
В душі нещадно знищує природу...
Зламавсь? — Тоді від стресу захистять
Лукаві наркотичні хороводи.

Ще добре як у грудях боротьба,
Що з вірою у світло поєдналась,
Назовні вихід прагне продовбать —
Радій. То не мовчить самоаналіз.

Хоча, не всім дано голодувать:
Хтось їсть та спить, цілком від того ситий.
Бо просто ще не знає про дива.
Бо просто ще не знає, як це — жити.

КОСМІЧНІ МУДРАГЕЛІ

Космічний автобан Чумацький Шлях
На зоряні парсеки шаль накинув, —
Отам, де астероїди шумлять,
Як серце дальнобійної машини.

Не спить і око пильного Тільця —
Прожектор над'ясний Альдебарану.
Комети у Юпітера гостять —
Пустунки, що хвостами небо раять.

Сидить на троні дригом догори
Любителька похвал — Кассіопея.
О батьку Посейдоне, довго рив
Могилу темну підданам Кефея?!

О діти Зевса, — дика іпостась!..
Праматінку забувши, сиву Гею,
Хулою запаскудивши вуста,
І досі кирпичи гнете, мудрагелі!

МЧ - ПРЕДКИ ШИМПАНЗЕ

*«Порода наша мудра від природи,
Ми знаєм все, бо осягнули все.
І гласає на нас зворушено і гордо
Щасливий предок — щирий шимпанзе».*

Василь Симоненко

Куди-но еліпс котиться земний?
Світ, певно, десь якусь утратив клепку.
Людино, краще думать припини,
Бо легше тут живеться недалеко!

Бо ближнього тут легше не любить
І задрощі в плітках брудних топити.
Думками не обтяжені лоби
Жують котлети в стінах «общепіту».

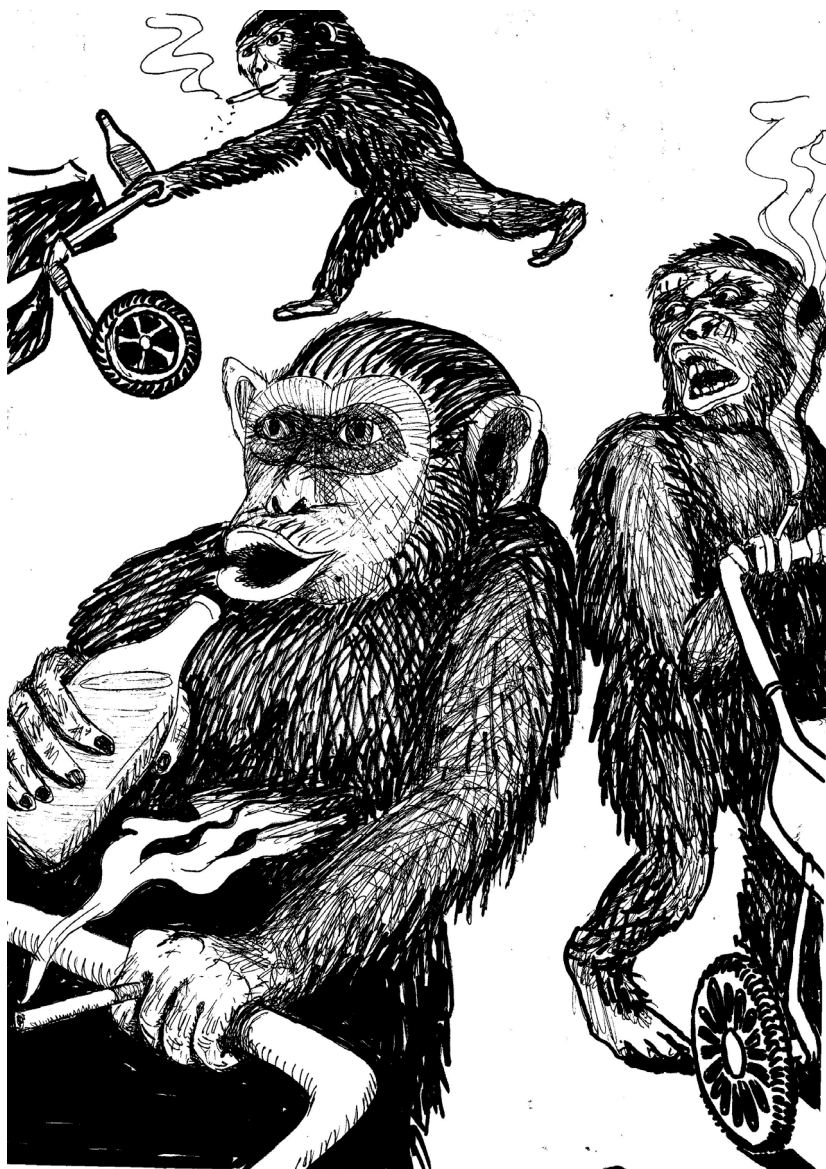
Їством набивши черева товсті,
Горілку закусивши смачно м'ясом,
Під музику приземлено-простих
Гузницями малюють вихляси.

Дешевий сміх і погляди тварин
Лишають танцівниць в костюмах Єви.
В принади і спокуси їх поринь,
Бо ж кажуть: «Го все звичне і життєве!»

Незгодних зарахують до ворон,
Що білими зовуться, хай їм трясця!
О, струшуй сивий попіл цигарок,
Дбайлива мамо, донечці в коляску!

Пролий на неї з пляшечки пивця,
Сусідці з матюками дай пораду...
З майбутнього махає, мов з дверцят,
Праправнук шимпанзе — палкий нащадок.

Де щирість і любов — пусті слова,
Де розум замінила груба сила, —
Світ наплює на тих, кому плювають,
Почувши тих, що очі прочинили.

МОЇ ВІРШІ

Мої вірші! — мої найближчі друзі.
Розбурхані, колючі, добрі й злі —
Як воїни — неправді по заслугі
Наносять свій удар зі щирих слів.

Мої вірші — немов вода прозора,
Рятують шал знекровлених сердець.
У них яскравим сльивою світять зорі,
І мчить стежинка полем навпростець.

Удячні, мов сини, вони рядками
Голублять вроду рідної землі...
І добре розуміють, наче мама,
Всі радості мої і всі жалі.

У гамірливій тисняві, між людом,
Коли заїсть душевна самота,
У мить важку зі мною поруч будуть
Рядки, в яких і глиб і висота.

Вони — мій мікровсесвіт особистий,
Вмістилище для злетів і падінь...
Вдягаючи віршів густе намисто,
Я в натовпі самотніх — не один!

МОЇ ЗІРЦІ

Місто огорнув зненацька вечір,
В серце крихту спокою приніс...
Зоряне мереживо на плечі
Впало, ніби казка уві сні.

Кожна була зіронька красива,
Та не більш, ніж гарна мішура.
Лиш одна незнану мала силу,
Що сильніше вабила стократ.

Кроки стали довші і частіші,
Та ніяк не ближчала зоря.
Хто ти, що тобі складають вірші,
І кому вогні твої горять?

Зірко, ти — у небі мій ліхтарик,
Звістка про народження моє...
Не тікай від мене поза хмари!
Доки сяєш, доти я і є.

Доки я живу — й тобі горіти,
Темінь розриваючи нічну,
І твоїй свободі неприкритій
У душі моїй торкать струну.

Ми з тобою, рідна, двоєдині.
Пройдемо укупі спільний шлях.
Кожен з нас окремо — сиротина,
А разом — крилатий в небі птах.

Мерехтиш незмірено далеко.
Сплять між нами відстаней роки...
Та ніякі зоряні парсеки
І тисячоліть шалений клекіт
Не розірвуть надтісні зв'язки:
Ти і я — життєвий смолокип.

НАШ БОГ - У КОЖНОМУ ІЗ НАС

Качаю біцепси думок,
На м'язах знань — потужні вени.
Спасибі штанзі із книжок,
Я мізки маю здоровенні!

Що краще: псих-бібліофіл
Чи обиватель поверхневий,
Що падшим ангелом без крил
Ущерть набити мріє чрево?

Чи все ж у просторі думок
Парити краще вільним птахом,
Земних утіх ламать замок,
Здійматись вище з кожним змахом,

Аби сягнути вище хмар,
Не зупиняючи польоту,
Пізнати смак небесних чар,
А не чадіти у болоті?..

В болоті згуби і незнань,
В багні невігластва й пороків,
Вдихать ядучий фіміам
І під молитви лжепророків

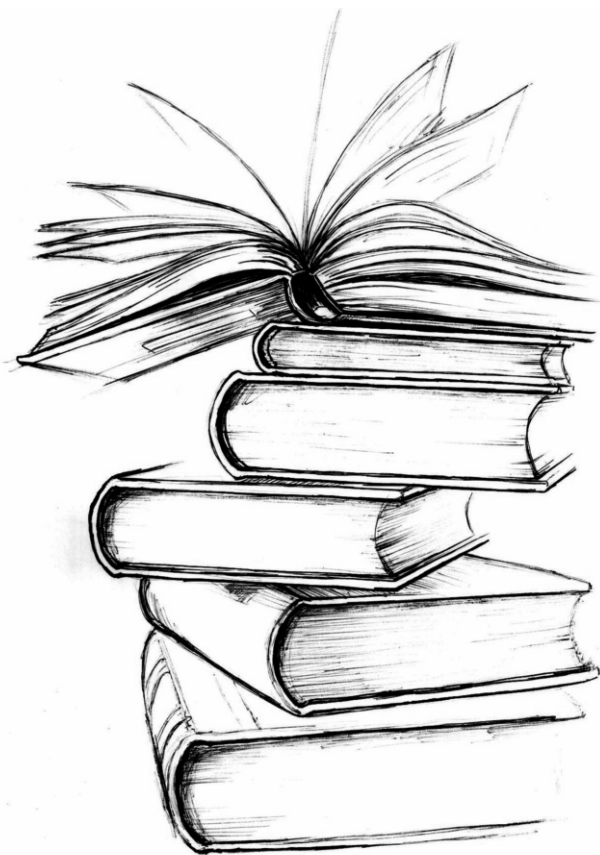
Твердить слухняно слово «раб»,
Бо він хоч «раб», та, бачте, «Божий»!..
Рабам подобається гра,
Та й не здогадуються, схоже,

Що править балом геть не Бог,
А хитрі пси-авантюристи.
Бог не вступив би в діалог
Через попа за гривень триста.

Не будував Отець церков —
Йому байдужий посередник.
Як важко чути шум оков
І корумповані молебни!..

Творець із нами повсякчас.
Навіщо ставити трампліни?
Наш Бог — у кожному із нас,
У кожній квітці і хвилині,
В своєму кожному творінні...

У нормі біцепси думок.
Душа звелась давно на ноги.
— Ну як ти, синку? — скаже Бог.
— Чудово, Тату! — я до нього.

НЕСКОРЕНА ДУША

Самотність (з ким такого не було?)
Клює у серце, мов голодний крук.
Давно порожні вже стоять бокали
І чутно лиш годинниковий стук.

Безмежна пустота наповнить душу,
Немов шампанське — келих до країв.
Відраду я шукати знову мушу
У спогадах минулих світлих днів.

У пам'яті спливають щастя миті,
Де пристрасний вогонь мене палив...
І — очі, блиском юності наліті...
І — серце, що не знало горя й злив...

Куди це все поділося? Хто знає?..
Вже серце почерствіло і душа.
Пожовкла втома погляду вбирає
Всю юність і незайманість вірша.

Чи в змозі я в собі перебороти
Ту задрість, злість та інших ворогів,
Що глибоко засіли, мов наркотик,
В моїй думками повній голові?

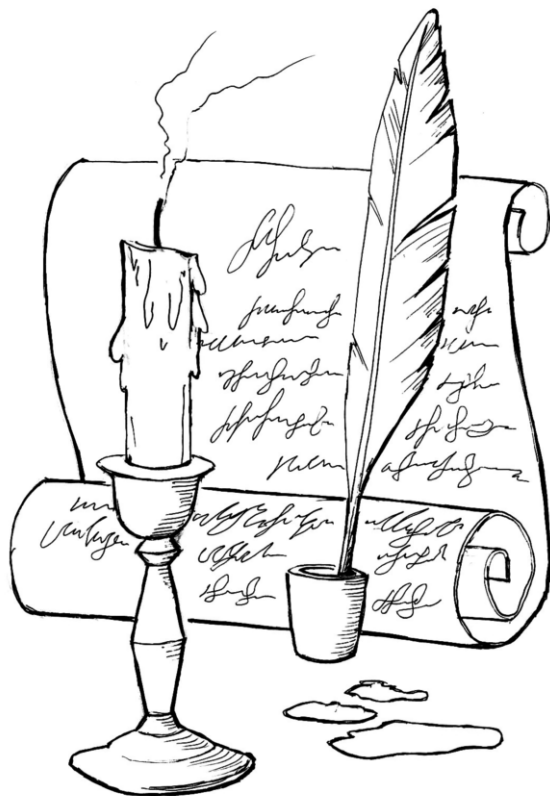
Чому вони заповнили душу,
Донині свіжу і відкрити всім?
На це питання сам для себе мушу
Я відповідь знайти передусім.

І сам у тому винен, точно знаю —
Ніхто не в змозі тут допомогти.
Щоб не дійти до фінішного краю,
В собі я сили маю віднайти,

І знову повернуть душевну юність,
Порвати пут залізні ланцюги,
В які мене скували злість, байдужість
(Вони — мої найперші вороги).

Не допуцу нестерпної наруги.
 І високо у небо запуцу,
 Зібравши в руку, всі свої недуги,
 Перетворивши в крапельки дощу.

І ось постане знову перед світом
 Відновлена, нескорена душа —
 Із барвами незайманого літа
 І гоністю квітучого вірша.

ОАЗИСИ ЩАСТЯ

Блукаючи оазисами щастя,
Оазисами свіжості, добра,
Так хочеться шматочка хоч би вкрасти!..
І я очима образи ті крав...

Не те, щоб крав, — я брав їх під заставу,
Щоб якось відтворити власноруч.
Він потім усміхнеться золотаво —
До щастя персональний диво-ключ.

Та посмішка розкриється садами,
Пелюсточками квітів запашних...
Вбереться рясно бусами-плодами,
І співом пташки лунко забринить.

В оазисі моїм усе прекрасне.
В оазисі життя я пізнаю.
І Землю гріх залишити дочасно,
В земному не поніжившись раю.

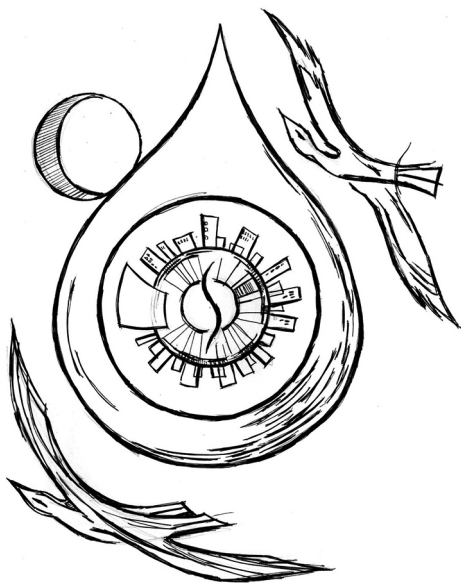
ПОЛІТ ДУШІ

Відбитками на дзеркалі дахів
 Душа моя застигла у польоті,
 Мов зграя ввись спрямованих птахів,
 У сонячній яскравій позолоті.

Ніхто спинить не в силах той порив,
 Що пострілом пронісся блискавичним,
 Багрянцем теплим жили напоїв,
 Свій вектор спрямувавши по дотичній.

Десь там зомліле місто давить смог,
 Проблеми колють мозок гострим вістрям...
 В кінці чека безславний епілог.
 Зроби ковточок свіжого повітря.

Дива: здається крихітно малим
 Людський похмурий світ, що повен злості,
 Коли над еліпсоїдом земним
 На крилах вітру розтинаєш простір...

ПРАВДА У КОЖНОГО РІЗНА

Вчорашні думки — вже безправні.
Їх мудрість поїдена тліном.
Життя чергова переправа
Знов ліпить тебе з пластиліну.

Знов істина вилетить віршем —
Запалить нові ор'єнтири.
Та вчора іще — наймудріша,
За мить відлітає у вирій.

О, скільки ще з'явиться істин,
Що прийдуть оманам натомість?!.
На піку душі кожен виступ
Ховає нову аксіому.

Хтось ціль не знайде аж до тризни,
А інший — здолає вершину...
Бо правда у кожного різна.
Лиш істина світу — єдина.

ПРОПЕРОВАНИЙ ПРОМЕТЕЙ

Придушений пашею зграї людей
 На зморшках сирих залізниць,
 Мов проперований Прометей,
 На тіло землі впав я ниць.

Печінка, як потягу перший гудок, —
 На ранок життя знову п'є.
 Пошарпане місто, мов гострий гвіздок,
 Пронизує тіло моє.

Я кинусь навтьоки...
 Стривай-но, втікач!
 Із пастки байдужих облич
 Не вирветься жоден, ба навіть трюкач.
 І на допомогу не клич.

По щедрій корості асфальтних доріг
 Як-небудь до дому дійшов,
 І втоми хірург у мені переміг,
 Наклавши зі снів грубий шов.

На ранок зніму я задавнені шви,
 Бадьорість — мій свіжий халат.
 Вдягнувши на тіло новітні церкви,
 Знов питиму людство, мов яд.

СЛІПІЙ ХЛОПЧИК

Не відав пристрастей сліпих...
Та й звідки б знав ти, хлопче,
Що був мільйонним з-поміж тих,
Хто фальшем бавив очі?

Та й хто незрячіший ще тут?
Осліпли в цьому світі
Лиш ті, що люблять чистоту
Брехнею оповити.

Брехні не бачив хлопчик цей,
Людських нікчемних ігор...
Були подобою очей
Для нього завжди книги.

Читав їх ввечері дідусь
Цікавому онуку...
Промінням світла йшла із вуст
Дідусева наука.

Та ніч думки влітала в сні
І ніжно обіймала...
Вже спав маленький чарівник.
Укрившись покривалом.

Він зрячим був у лоні снів,
Де мрії всі — про маму.
У сукні, білій, наче сніг,
Вона пливла хмарками.

СКРИЖАЛІ ДОЛІ

Ти пишеш власноруч скрижалі долі
 І впевнено захоплюєш плацдарм.
 Чи легко бути господарем престолу,
 Не втративши при цьому звичний шарм?

Народ своїм шляхом зібрався в'єсти.
 На камені, немов гучний пророк,
 Старанно вибив заповідей тексти,
 До мрії не дійшовши тільки крок...

Снарядами заряджено гармати.
 Запущено військову круговерть.
 Життя подарував своїм догматам —
 Натомість серед люду сієш смерть.

Недовгий вік відпущено тирану:
 Чекають вбивцю плаха і кайдани.

СКУПОЮ МОВОЮ ПЛАКАТІВ

Вожді всміхаються з плакатів,
Поля вдобривши на врожай
Гарматним м'ясом із солдатів
(задля стабільності — не жаль).

Добро підступне гірше ката.
Під ейфорією народ.
Прищавя гласність, демократи...
За кадром — купка воєвод.

Шалена радість — скресла крига,
Нових «героїв» мчить табун!
«Відлига знищить всі інтриги», —
До нас доноситься з трибун.

Жирують матричні іуди,
Мов короїди, ситі вщерть.
Людей же — змішує із брудом
Ієрархічна круговерть.

Стару зруйновано фортецю.
Нову — ніхто не збудував...
А мудрих — ледве набереться,
Правá без пра́ва. Ми — без прав.

Замало вбить систему клонів:
То — лиш продажні пішаки.
А хтось весь світ трима в полоні,
Керує помахом руки,

Повільно робить нас рабами,
І потай ділить пирога,
Народ зіштовхує лобами...
Скуштуй-но, дядьку, батога!

Скупою мовою плакатів
 Горнило часу промовля.
 Брудних бомжів, аристократів —
 Усіх візьмє собі земля...

Не відбере ж народну пам'ять —
 Вона в скарбниці поколінь.
 Дорога бунтаря — на палю,
 Та не страшний герою тлін!

СМЕРТЕЛЬНИЙ ДУХ ПОЛІСЬКОГО ПОЛИНУ

Летять у небі мрії гострим клином
Крізь тисячі життів і ліс «фудий».
Смертельний дух поліського полину
В душі потворні струпи породив.

Не допоможуть бинт, червона вата,
Безсилі вертоліт і БТР...
Нам рани серця не ліквідувати,
Вони ятрять від ядерних холер.

Будинків злі, занедбані химери...
І хижим круком вігер сновига...
Самотнє місто докору й істерик
З'їда голодна атомна жага.

І перш ніж зникне ядерна короста
На тлі інкубаційних тисяч літ,
Нам впоратись із «зоною» непросто,
Поки в душі — відчуження наліт.

ТЕЛЕГОНІЯ

В щільних обіймах — вогонь і я,
 Більше нікого — ми вдвох.
 Світом неслась Телегонія,
 Наче невігластва бог.

Світом ішли, неприкаяні,
 Доли сліпі байструки,
 Вештали сірими зграями...
 Йшли, непочуті ніким.

Рясно плодились, за звичаєм,
 Недолюдьми з пелюшок.
 Діти з чужими обличчями.
 Діти — ніхто і — ніщо.

Мами, погляньте у вічі їм,
 Ось ваша хіть до самців:
 Душі дітей покачілені,
 З вічним клеймом на лиці,

Ситі лиш правдою голою...
 Біль став нестерпно різким.
 Де ж ви утратили голови?
 Горе вам, недобатьки!

Мревом назвіть телегонію.
 Ви тоді — теж маячня.
 Діти ж бо духом і кровію
 З першим партнером рідня.

Душі вогнем не очистити,
 Доки у тінь забобон
 Діти батьками зачислені.
 Двоє нас — я і вогонь...

ТРІШЕЧКИ БУДИНОК

Дрімає ветхий дах. Лише димар
Все палить люльку, сіє клуби диму...
На мить здалося: й сам я задрімав,
І небо підпираю. Я — будинок,

Притулок, бастион для хворих доль.
В мені живуть — в мені ж і помирають.
Комусь — прямий до пекла коридор,
Комусь — бетонна воля, промінь раю.

Димар, як дід, розкурює мундштук.
Вечірне небо коптять сиві кільця,
І, ніччю гнані в темну висоту,
Летять, мов прах розбитих коаліцій.

На мить здалося: я і є той дим,
Що між вітрів блукає пілігримом,
Вагаючись: туди, або сюди
Покірно прихилити спілу гриву?

Я дах почухав хмарним гребінцем.
Вітри мовчать, не кажучи, куди нам...
Скажу собі: ти ним не гребуй — це
Твій шлях. Ти — дим. І трішечки — будинок.

У ГРУДЯХ КАЛАТАЄ ГЦН

У грудях вже як тиждень з лишком постіль
Шалено калатає ГЦН*.

Повільно опускаюся на постіль,
Долаючи здуття могутніх вен.

Вони, мов трубопроводи товстезні,
Торують нескінченну магістраль,
Як Всесвіту роздолля довжелезне...
Мовчить душі нестримна пастораль.

Працюють в голові без перебоїв
Напружено панелі БЩУ**,
Готують організм мій до двобою
З вогнем кохання, що в мені не вщух...

Суцільний механізм, а не людина.
Сталевий і незламний, мов гвіздок.
Потужні руки-важелі зі спини.
В них б'ється пульс, неначе молоток.

Симфонія Бетховена — як ліки,
Що терціями гріють хвору кров,
Свинцем стуляють зморені повіки,
Кладуть на рани серця грубий шов.

* головний циркуляційний насос ядерного реактора

** блок щита управління АЕС

У ПОСТІЙНОМУ
ПОШУЦІ НАТХНЕННЯ

Відсьогодні я — злісний втікач.
Тимчасово... Хоча і без строку.
Бо натхнення жагучий шукач
Мусить в жертву віддатися крокам
На шляху до омріяних муз,
У постійному пошуці ритмів,
Що в поезії роблять союз
Строгих форм і душі колоритів...
У постійному пошуці «я»
Те відлюдництво має причину.
Коли внутрішній стержень зів'яв —
Лише час всі проблеми розчинить,
І розставить всі крапки над «і»,
Дасть для розвитку поштовх могутній,
Вирве з кола сліпих безнадій —
Ти живий, ти корисний, присутній!

50

Я учора ще був втікачем,
Обривав всі мости і канали.
Від нагально потрібних речей
Мої ноги свідомо тікали.
В униканні насущних потреб
Зародилася істини зав'язь,
Як Джоконди ще свіжий портрет,
Як пророк, що в пустелі розправив
Вільні крила майбутніх прозорінь...
Одкровення біблійних скрижалей
З його уст лило світло на тінь —
Тінь лиш Богу відомих реалій.
Тож, поете, сміливо у путь!
Дружньо скажемо «ні» слабкодухим!
Щоб відкрити омріяну суть,
Масш впоратись з безліччю рухів.

ЦВІТ ІСТУНУ

Очі мої,
Абсолюту дійшло
Ваше альbedo!
Вуха мої
Поринають у вир
Ехолокацій,
Думи мої
Повертають мене
Від «А» і «Бе» до
Вільного «Я»,
Що акулам новин
Вже не злякати.

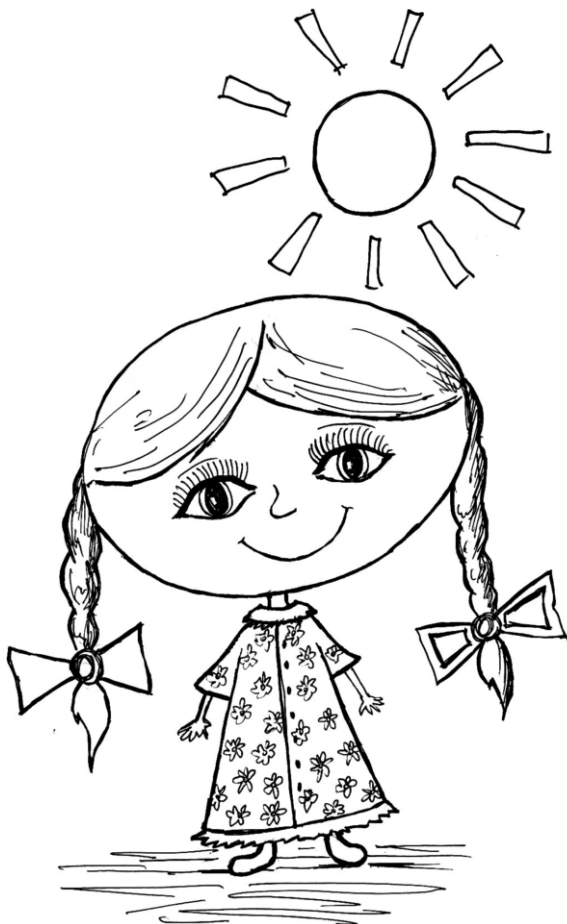
Груди мої
Розриває тайфун
«Самосвідомість»!
З рота мого
Непрожований крик
Хай заговорить!
Скільки ще жить Вам,
Ручища чіпкі
Гріхо-Содому?
Рвися, душа,
Із жилавих обійм
Бідо-Гомори!

Сумнів, спинись!
Ще не програно наш
Волі «Титанію».
Серце, не плач!
Не обірветься твій
Клапан-півострів.
Сонце очей,
Посміхнись промінцем —
Крига розтане!
Істини цвіт
Вкриє кинутий в дім
Розбрату костур.

ЧАРІВНИЙ КЛЮЧИК ДО МРІЇ

Я посміхаюся людям,
Дарую краплю тепла.
Облиште всі пересуди,
Проблеми, біди і плач!
Дарую всім перехожим
Альтернативу нову.
Нехай і були вже схожі,
І йшли десятками з вуст.
Моя ідея — банальна,
Мабуть, гранично проста.
І в тім її геніальність:
Лиш усміхнути вуста,
Подарувати від серця
Комусь частинку добра,
Що неминуче озветься, —
Тепліша, більша стократ!
Мовчать обличчя дорослих...
Шукаю погляд навскіс,
Що не дивився би косо,
Мов я — небажаний гість...
І ось — майданчик, дитинка.
Здригнулась серця струна, —
В ту ж мить, без крихти затримки
Мені всміхнулась Вона.
Так! Це взаємно відбулось!
Маленький експеримент.
Дорослі ж — наче акули.
Усмішка — вже рудимент.
Відпала в нас необхідність
Душі провітрити халат,
Відкрити дверці привітно.
Завіси гучно скриплять...
Та як же жити у світі,
Де душить сірість облич?
Їхне усміхнене літо
Вже перейшло в параліч.
Чи то хронічна хвороба,
Чи то епохи злий дух —
Перетворитись в мікроба,

Чи розлетітись, мов пух?
Ні! Почекаю ще трішки:
Початок завжди малий.
Моя маленька усмішка —
Чарівний ключик до мрій!

ЧЕРВНЕВА ЗЛИВА

Погода часом як дитя
Буває вередлива:
Чорніє зранку неба стяг —
Прийшла червнева злива.
Ось подих вітру, мов мечем,
Порвав повітря тишу,
І нас, збіговисько нікчем,
Дощу на суд полишив.
Суддя нас поглядом обвів —
Ми, зграйка знавіснілих,
Угрузнувши в багно гріхів,
Під зливою трусились.
І не на жарт суддя був злим,
Дивився із-під лоба:
Йшли блискавки з очиць, а грім
Був тріскотом суглобів...
Від цього грізного судді,
Розправи ми чекали, —
Нічим не змити тих слідів,
Що від гріхів zostались.
Та раптом хмари розійшлись,
І я побачив диво:
Всі ми — негідники колись —
Очищені й красиві!
З небес зійшла вода свята
На голову, на груди —
І та божественна сльота
Звільнила нас від бруду.
Ті хмари, як мої гріхи,
З дощем земля ввібрала.
З душі хтось витягнув цвяхи,
Не давши на поталу...
Раптово так настав кінець
Історії, щасливий...
Під звук очищених сердець
Пройшла червнева злива.

ЧЕСНИЙ АРБИТР

В світі, де панують хворі душі,
Джерело лукавства б'є ключем.
Не чека ніхто найменших зрушень,
Вкрилось все байдужості плющем.

Виросла на цвинтарі моралі
Заздрості колюча кропива.
Мужність і гуманність повмирили
І пусті залишили слова.

Гей, міцний юначе Прометею!
Людам ти дарма вогонь приніс.
Бо відтоді варвари-плебеї
Смажать ворогів своїх в вогні.

І дарма Творець собі подібних
На Землі незайманій створив.
Віри фальш священникам потрібна,
Щоб сховати гріхів міцний налив.

Людству б'є в розгнудані ворота
Чесний апокаліпсис-арбітр.
Раю не побачать чорнороті.
Рай — в перерозподілі палітр.

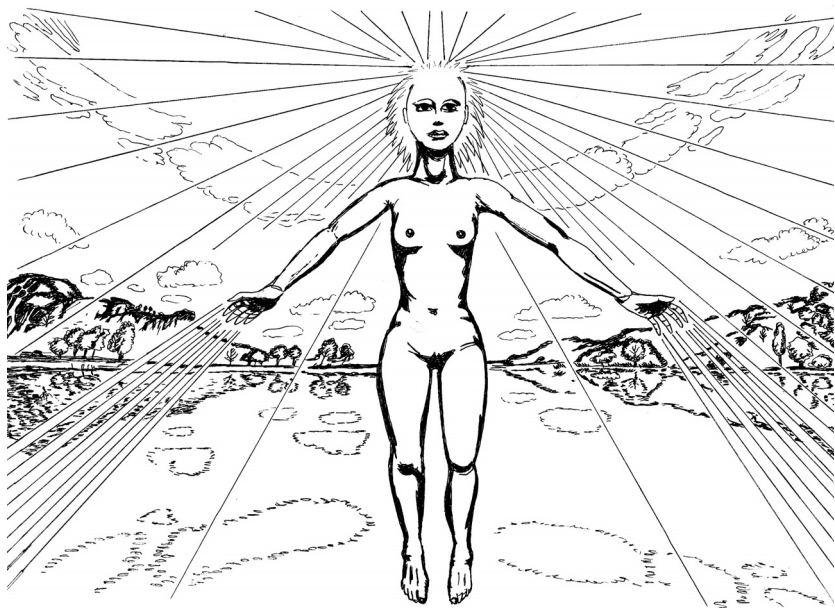
ЧОМ ЖЕ НЕ СПИТЬСЯ ТОБІ?

Чом же не спиться тобі
У таку буйну рань?
Кліпаш важко очима
Посоловілими,
Диха просторим безсонням
Твоя конура,
Мов зазіхнувши назватись
Маленькою віллою.

Наче з кав'яреньки,
Сонної ще середи,
Пахне із мінігалактики
Теплою кавою,
З-поміж усіх, що існують в тобі,
Середин
Ранні години найкращу знаходять,
Як правило.

Тишу ранкову
Порвуть маніфести ропах,
Наче ганчір'я тендітне,
На клаптики
Розкоші.
Мов кіт на коліні,
Схід сонця тихенько припух,
Тракторновусо пряде —
І від цього
Лоскотно.

Проміння у носі
 Чіпляє струну волоска,
 І ти, наче бронзовий пам'ятник,
 Грієшся.
 Хороше...
 Сховай-но Аврору* за пазуху,
 Будь ласкав.
 Ким би не був —
 Президентом, або
 Сторожем.

* Аврора — богиня ранкової зорі.

Я СІЛЬКИ ВСЬОГО
ЩЕ НЕ НАПИСАВ!

Ізнов сідає вірш мене писати...
Якби ж то хоч на крок до новизни —
Підхоплений сприятливим пассатом
Я в тропіках поезії би зник.

Та звідки ця тривога неосяжна?
Нутро у морі сумнівів кипить,
Витоптує мене за сажнем сажень
Залізний докір жорсткістю копит.

Душа, немов суфлер в умовах зливи,
Дає підказку власним небесам,
Що випустив з уваги щось важливе,
Що головного ще не написав!

Зрадливо відкараскався від суті...
Тону в дрібниць густій трясовині...
І чортик мій, в мою ж таки відсутність,
На стінах Чванства витре слово «ні!».

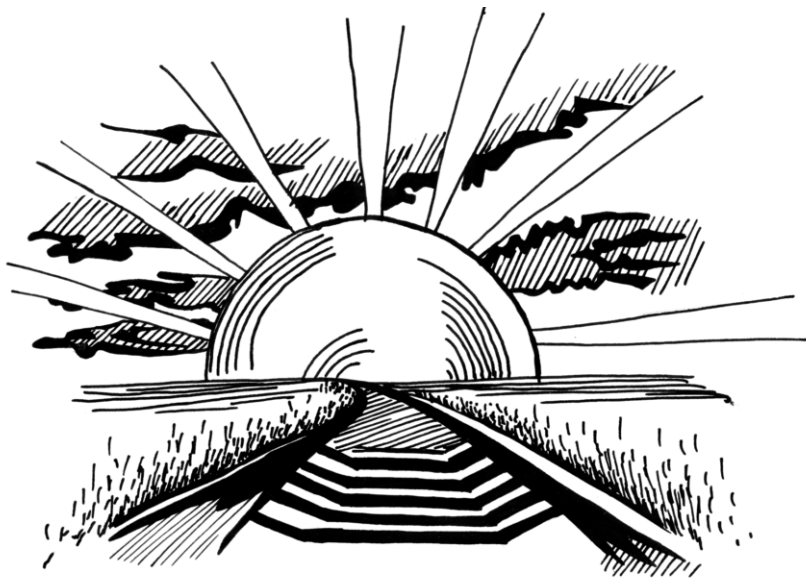
А, мо', і в суті витівки чортячі? —
І вкотре сумнів шашіллю проліз,
Що в пошуках я знову напартачив...
Бо суть — і є дрібничок плюралізм.

І, мо', на шпальтах глянцевих редакцій,
Чи в сто тридцятій ролі Демі Мур,
Чи в комі, що розбила навпіл дактиль,
Сховався всемогутній Деміург?

На дріб'язки порву себе у віршах,
А потім стисну в суть, як Мопассан.
Збагнути важко, де найважливіше
І скільки всього ще не написав!..

РОЗДІЛ 2

*«Дух козацький в мені гонить
глибиною віків»*

ЩЕ ДВА ДНІ

Знову це відчуття, коли їхати маю я з дому...
В грудях камінь з'їдає слова і лишає думки.
Рік майбутній, як завжди, відірве від друзів, знайомих,
Скупувато залишивши спогадів присмак терпкий...

Ще два дні можу тішитись свіжістю цього повітря,
Як востаннє — з жагою! — напитись тепла рідних стін,
І ландшафтів знайомих ввібрати яскраву палітру...
Ще два дні — й потяг швидко візьме свій шалений розгін.

В тім далекім краю манять пишні морські краєвиди,
Та ніщо не замінить безкрайності рідних степів!
Ця любов залишилась від батька. А батьку — від діда...
Дух козацький в мені гомонить глибиною віків.

КОЗАЧІ МОГИЛИ

Розхристана,
гола, обвітрена, —
змовкла земля і
зруйнованих ферм та корівників
стоунхенджі.
В пергаментях цього краю
за сном і за млявістю
ховається жовта, бурхлива
ріка Хуанхе.

Козачі могили —
німі степові бундестаги —
підняли дерев триколори,
напнули горби і
махнули чуприною трав:
«Нехай буде так...
Ми відсіч дамо їм
із кетягів
горобини».

І десь
в межитрав'ї
дрижали тіла ворогів
невидимих,
що злякали їх вартові.
Мов давній оспівувач
влади тирана —
Вергілій,
збагнувши помилку, -
в степах
лютував
вітровій.

Василь
Симоненко

ВЕЛЕТЕЇНЬ СЕРЦЯ

СИМОНЕНКОВІ

Знову спокій душі розпанаханий...
Тишу в серці уб'ю, мов змію.
Полечу сизокрилими птахами
У пробуждену мрію свою.

Чортенята думок схарапурились...
Я — Людина, і чую це знов.
Простота може теж бути мудрою,
Коли Щирість у ній і Любов!

На друзки залу байдужість розпатраю,
В руки грудочку візьму землі —
Засіяє яскравою ватрою
Моя іскорка в сивій імлі...

На відчуженість словом нагримаю —
В тому слові і радість і біль! —
Задаваю пламенистою римою
Тітку Холодність кляту в собі.

Спалахнула в мені чималенькою
Серед тиші іскра хвилювань.
Прокричу Василю Симоненкові:
«Ти не сам! Ми — твій Берег Чекань!»

Не пішов ти внікуди, поете наш...
Ми — нащадки твоїх поривань.
У вірші твої істина вплетена,
Що в мільйонах сердець ожива!

Я - УКРАЇНА

Бід не боюсь, землетрусів і повені.
Кризи, я вас не боюсь!
Бути боюсь лиш у лоні Московії,
Втрапити в Євросоюз.

Я — Україна, земля з власним іменем,
З мудрістю тисячоліть!
Здавна зламати, скорити хотів мене
Ласий на здобич сусід.

Кров проливали за волю омріяну
Віддані доньки й сини...
Тіло моє розривали і міряли
Орди врагів навісних.

Стихли всі війни, і дихає волею
Жовто-блакитно мій стяг!
Пам'ять нащадків зробилася кволою —
Волю шукають в гостях.

Зиркають нишком, як мавпи, на сторони,
 В хату сусідську тихцем...
 Де ти, народе, живий і нескорений,
 Де твоє мужнє лице?!

Де твоя мудрість, роками гартована,
 Розум твердий, наче сталь?
 Бійся лише іноземної повені,
 Бійся стулити вуста!

Тільки свій шлях торувати не бійся ти,
 Слів не стидайся палких!
 Ноги сусіду на того не звісити,
 Хто вже стоїть на своїх.

ПРИГОРНУВШИСЬ ДУШЕЮ ДО РІДНОГО СЛОВА

Пригорнувшись душею до рідного слова,
 Я торую думок неосяжні стежки,
 Звуки, серцю близькі, раз за разом готовий
 Вимовляти крізь дні, місяці та роки...

Образ мами та стиглих листків конюшини...
 Ось — бабуся з промінчиком теплим в очах
 І барвінку квітки поміж ребрами тину,
 І з пахучим вінком чорнобриве дівча.

Рідне слово до серця лилось в колисковій,
 В груді маминим теплим ішло молоком,
 З прадідівських степів набиралося кров'ю,
 Долинали до вух з бубзьких вод козаком.

Обійму ледь руками — воно чималеньке
 І тверде, наче сталь, — в нім Шевченко і Стус.
 В нім — Малишка «Рушник...» і палкий Симоненко...
 Обійму і ніколи його не зречусь!

ВІЇНА

Шпаки —
Похмурі мігранти з Донбасу —
Зі щемом в серцях
Лишали шпаківні...
І там,
Де правду неправда дубасить,
Дерева — для відеозйомок штативи.

Війна...
Тут щастя — ні нашим, ні вашим.
Із ран — струмує!
Із ран — крапає!
Із ран густою, липкою гуашшю
Картину життя пише тіло братове...

Війна.
Її гаслом і прапором
Стала червона папороть!

Вулкан.
Мов Пекло прорвало назовні:
Земля обпіка...
Хоч в небо дерись ти!
І туг —
В самісінькім череві зони —
Почулася гра бандуриста.

Вояки із бородами схаменулись:
Давай пуляти!
Шукай вóрога!
Марно потіли і сіпались борода,
Бо ніц...
Лиш трави речуть про минуле...

Їх пісня текла невловимою пташкою.
І вітер вдаряв, як музика, по струнах...
Співалось про прадідів —
Як було тяжко їм! —
Про битви й запилені руни:

Як злий Чорнобог,
 Що виліз із лігва,
 Ламає гілки
 На Дереві Миру,
 Як лізе Нужда — чорнобогова ліга,
 Натхненна безПУТнім кумиром...

Війна.
 Солдати згубились в моралі...
 Тонули серця
 У звуках бандури:
 «Чи правда, чи сон? То, може, ми здуру?!..
 В «моралі» ж цій люди вмирали!»

Ще довго стояли «зелені», як вкопані, —
 Себе не сховать під товстим камуфляжем!
 Зірвала з їх душ та мелодія кокони:
 «Хто піде на брата — в тім краї й поляже».

ВІТЕР СВОБОДИ

Вітер в лице —
Невловимий, як штурмовик.
Різко вдаряє свіжість його
По жилах.
Ми не тужили
В передчутті
Вражень нових —
Вітер свободи
В мені,
У кожній з прожилок.

Ми не тужили — вдихали дим попелищ.
Все дотлівало довкруг,
Не лишало звітів.
Серед руїн ми лишалися вдвох із вітром,
Вдвох павутиння свободи
З вітром плели...

Люди...
На кавовій гущі про них ворожи:
Вкрай ненадійні, мінливі, слабкі істоти.
Вітер — його ж непостійність і віражі
Виправдані завжди
(Відсотків на сто).

Б'є сухувій крильми,
Б'є об тіло ріллі,
Як чорний скажений крук,
Клює чорноземи —
Та між кострубатих вчень,
Між усіх релігій
Він обирає дзен.

Кисень п'ю скупю,
Як воду живу зі струмка,
Плата за нього, мов за канабіс, — триста.
Триста секунд — жадібна мить, стрімка —
І воля мене ріже навпіл
Ножем бісектрис:

Одна половина поживкла,
 Від тіла відстала,
 Інша ж — набралась життям.
 Їй без вітру тісно.
 А трави здригаються, наче тонкі вуста,
 Шепочучи: «Kiss me».

ВІН ОБЦРАЄ ВОЛЮ!

Вулиця темна. Ніч.
Тяжко поранений...
«Госпіталь где?» —
Він углиб, до ДК іде.
В клітці грудній
Витріпочує гранями
Яхонтовий додекаедр.

Дом культуры.
Горлівка...
Леді русяву
Солдатові крики збудили.
Зблиснув нічник —
І рота роззявила
Голодна горлянка будівлі.

Перев'язка гаряча —
З-під клейкої брючини
Юшить червоний страх.
Раптом не по собі стало,
Стало незручно:
Вона —
Молода медсестра.

— Заходьте скоріш!
Я іздалеку
помітила Вас. —
Її оксамитовий голос
Збудив
Остовпілого воїна.
(А в грудях пекельним котлом
Ще кипів,
Ще шкварчав Іловайськ!)
— Спасибо Вам...
Ничего, что патроны с собой?

— Ні... ні... Ви поранені!
Вам терміново...
Потрібно Вам кров зупинити!
Я чула, що Горлівка...
Замінована.

Я знаю —
Ви стріляли по них.

Лягайте хутчіш на каталку!
(І стала над раною поратись,
Як над своєю дитиною...)
— Как Вас зовут?
— Мене — Наталка.
Я з Коростеня.
А вас?
— С Луганска я...
Валентин.

Вона принесла бинти
І відерце
З водою,
Кульок препаратів.
— А нам говорили, что вы — бандеровцы,
Бандиты, злые пираты...

— Рана глибока,
Вам спокою треба,
Перев'язала... не рухайтесь...
— Как мне не двигаться?
Ведь все мы — отребье!
Сейчас там Иван
И Андрюха там,

Они убивают...
Наших —
Українцев...
Что мне теперь — радоваться?!
— Не ворухіться —
В мене серце крається...
— ...А мы посыпаем из «Градов» вас.

Вулиця темна. Ніч.
Додекаєдр
В клітці грудній
Тріпотить у воїна.
Сниться йому:
Він в полон, до ДК іде —
Він
Обирає
ВОЛЮ!

ВІД КАРПАТ ДО КАМЧАТКИ

Пролягла через весь континет нерозривна стежина —
То бує козацька Євразія цвітом весни.
Від Карпат до Камчатки розкинулася Україна.
Півпланети, ген-ген, по-українськи уже гомонить...

Не забули, Тарасе, нащадки твого заповіту —
Відродилась духовна колиска на теренах зла.
Україна, мов сонце, засяявши ясно в zenіті,
Непомітно для світу висот небувалих сягла.

Ген, від Тихого вже океану до Чорного моря
Ллється «Слава Україні!» і «Слава Героям!» із уст.
Українською скоро планета уся заговорить,
Над всіма височітиме гордо Шевченковий бюст!

Україна — надійний оплот для майбутніх нащадків.
«Хай живе!» заспівала Земля, шлях простелить Сварог...
Від карпатської, ген, полонини — до сопок Камчатки
Мріє супердержава в яснім ореолі зірок.

ДРАБИНА У НЕБО

Драбина у небо
вилита з мідних карбованців —
небесні маляри-штукатури
ведуть профілактику
брудної підлоги,
чистять її від карбону,
пивних плям, крові й легенд про Пілата.

З бляшанок, сердець, махорки
вилито кожен карбованець.
З церковного парафіну —
кожного маляра-штукатура.
Актори,
що грають богів,
у протертих котурнах
пихато витоптують хмари,
мов шпилі Сорбонни.

74

Понтій Пілат настовбурчує вухо,
як сполоханий спаніель.
Його примружене
око-оку-
пант
оки-
дає усіх присутніх.
Колишній прокуратор
бомжує
під мостом
жмеринської залізниці.
Це вам не Іспанія —
дрижаки
лізуть
по старечій спині.
Сутінки...

Пілат, як недійсна зарплатна картка —
Теж «invalid». Але набагато глибше —
в очницях.
Життя його

кігтями
міцно вхопило за карк
і просичало:
«Тільки знову, тварюко, почни!»

Грім загарчав,
як голодний,
злий
сіроманець.
Вдарила різко байдужа,
холодна блискавка.
І осяяла бомжа з Юдеї, —
страшного й готичного зблизька.
І чомусь іздалеку здалося,
ніби він одягається від Armani.

Окупант настовбурчує вухо з боку кордону.
Блискавка б'є мідяками
в дерев'яну драбину.
Куранти.
Військо пішло по фронтах,
мов порвався гігантський кондом.
Зі сходу іде грізний,
новітній зразок
прокуратора.

З пошарпаного патефона
несамовито вириваються звуки.
Пілат заворожено слухає,
ізнав настовбурчивши вухо:
«Він собою на Півдні вже Крим накрив,
та на більше —
забракне
розмаху
крил!»

СЯЙВО ЖИТТЯ

ЄВРОМАЙДАНОВІ

Багрянець рідкий запалав, наче ватра...
Дивись, Україно, як плачуть Стожари, —
То брат із рушницею рушив на брата,
Брат брата ножем в саме серце ударив.

І знову тремтять над Україною зорі, —
Бої братовбивчі знов плодять рекрутів.
«Просніться, убогі, — зірки їм говорять, —
На вістрі кинджалу — смертельна отрута!»

Та, наче не чують сліпці, повні люті, —
У серце ножем один одного колють.
«Прозрійте, вас враг нацькував і заплував!
Тримайтеся купи, — благають тополі, —

Сміються над вами лихі супостати,
Від них не очікуйте кращої долі.
Не дайте в собі нелюбові зростати,
Що вас отруїв нею злий Капітолій.»

Заплакало небо по дітям убитим...
Та сяйвом життя мерехтітимуть зорі!
Всі біди, просіяні зоряним ситом,
Любов'ю прозрілі брати переорють.

РОЗДІЛ 3

«В кожному з нас причаївсь янукович»

В КОЖНОМУ З НАС
ПРИЧАЇВСЬ ЯНУКОВИЧ

Знов ейфорія все ділить на два,
Зло у відставку іде достроково...
Жменька пороку не вродить дива,
В кожному з нас причаївсь янукович.

Шило на мило — то й фокус увесь.
Замість одної — три виросте в змія.
Зійде-бо князем із бруду овес,
Що про князівство у зародку мріяв.

Ноші вдостоений власник хреста.
Гасне у теміні промінь ранковий.
Цукор блюзнірства в крові — гіркота,
В кожному дихає свій янукович.

АВТОМАТ + СОЛДАТ = АРМІЯ

сатказм

Черга в сотню — з гаком. Протяг. Грубий «мат».
Радо нас стрічає рідний військкомат.
Ся до нас всіхає синявою ніг,
«Прапором» вусатим, щирістю доріг,
Що, немов у казці, — всі у військкомат
Манять бравим маршем юних «пацанят».
Армія. Турбота. Стяг. Патріотизм.
Піч димить, бо в топці ще зелений хмиз.
Нам не перешкода — масло ллється в жар.
Духу не торкнеться слабкості іржа —
Зранку поліровка рідного «АК».
Перед ворогами не здригне рука.
Підсолодить кашу праведний статут.
На статтях, без м'яса, рядові зростуть.
Ми в одній шерензі, через інтервал,
Поглядом сталевим дивимось удаль.
Автомат зламався, танк заглох? — Не ний!
Трьохлінійку в зуби, на коня — і в бій!
Зрозумій, вітчизно, в нас палка душа.
І для тебе, ненько, нам себе не жаль.
Прогнила картопля? — Проковтнем, і грець!
Здох двигун — заміним стукотом сердець!
Вийшли геть патрони (хтось розбагатів) —
Підуть врукопашну тисячі життів.
Армія, як мати, взяла в лоно нас.
Труднощі — це норма, так диктує час.
Зрозумій неважко — тяжко зараз їй.
Терпимо свідомо кризу і застій.
Звикли — що нам голод? Не сумуй, солдат!
Наші генерали теж десь не їдять...

БРАТАМ-ПОЕТАМ!

Привіт, мій любий друже ФРАНКОлюб,
Палкий ШЕВЧЕНКОдрут, СОСЮРОписець!
Нам Еутерпа дивним звуком труб
Натхнення шле з божественної висі.

Кому ще слово нести, як не нам,
В людські духовнобідні сірі маси?!
Лиш нам, безмежно відданим синам,
Служити вірно випало Парнасу!

Тож напиши новий ТИЧИНОВірш,
Навіщо суперечиш планам музи?
Ти в змозі словом світ змінить, повір,
Коли з натхненням житимеш в союзі!

Не в пригоршні із пишноротих фраз,
Не в пафосній лукавості подачі —
Поезія сидить глибоко в нас,
Не в ситості — а в спраглості, в нестачі!

Тож я кричу до тебе, о митець,
Мій ЛЕСЕУКРАЇНЕЦЬ, СТУСОлицар!
«Пиши, — заповідав нам праотець, —
Душею до людей — не на полицю.»

ДІВЧИНКА НА РОЗПУТТІ

Приходить у сні мої дівчинка на розпутті.
 Малює вона на піску, допоки не смеркне...
 Я бачив мигцем, як лівою пише: «Путін»,
 Правиця ж насилу виводить: «Обама, Меркель».

Чоло вона морщить напружено, як в жалобі,
 Коли під руками ізнов проступає напис.
 Мов прагне згадати, чисю вона є лоббі,
 І де той пісок — в Чикаго або в Анапі.

Та марні всі спроби: застрягли у мізках міцно
 Пусті нісенітниця, котрих навчаються діти,
 Ні крихти в уяві її не залишилось місця
 Для слів головних — їм нікуди просто подітись.

Сирітку без імені вкрила самотність, мов іній, —
 Чужинське ім'я підбирала собі за лекалом,
 Чотири фонемі молочного «Україна»
 Гранатною юшкою сука-війна хлебтала.

А дівчинка та потрісканими губами,
 Як соску, слова мусолить, не в змозі забути:
 «Хто мама? Обама? Меркель?» І знов: «Обама!»
 А в правім кутку, мов підпис, чорніє: «Путін».

* Переклад з російської. Вірш написаний за участю кийвської поетеси Євгенії Більченко.

ЖОРНА БАНКНОТ

Жорна банкнот, хто сказав, що зітрете ви скоро нас?
Ребра граніту стають для води дичиною.
Вийшовши з тіні і ставши враз третіми, сторони,
Маєте справу з вогнем — не коров'ячим гноєм!

Очі мої! Ви, вагітні полудою Кривди,
Кривим
Дзеркалам
Не вірте!
Воля б моя — я Забрало Прозріння відкрив би, —
Мицний же замочок «Фірташ»...

Радіомачта
Протесту
На повну
Увімкнена!

Шомпол
Стирчить
По-геройськи.
Тільки «АК» загляда бусурманно у вікна нам...
Це — автомат «Коломойський».

Вуха мої паперові зминаються дульками,
Що за кулак руйнівний? Що за сила, даруйте?
Отвори слуху, укупі — безглузді придурки ми:
Прес гідралічний працює на ймення «Гарута».

Розум наївний, ех... — темний, сліпий бузувір ти,
В'язем безсило тиняєшся ти поруч мозку.
Ти, у надійних наручниках з написом «Фірташ»,
Будеш довіку лякати себе «Коломойським»?

Нетто знайдеться завжди у одному зі ста брутто.
В нашому ж нетто жодного брутто не знайдено, —
З'їв за обідом його ненажера «Гарута».
Поршень же, ситий, покритися дитинними заїдами.

Де фотоплівка здорового глузду?

Вставай,

Вільна

Прессо,

ДЕ ТИ?

Гей-но, вуста, розв'яжіть тісний вузол!

Голосом в рупор скажіть зашкарубло:

ХТО

Змінює

Нам

Президентів!?

Я - ЦІЛИЙ НАРОД

Мій мозок втрачає дієвість півкуль.
Його опромінюють радіохвилі.
Я впевнено множу здоров'я на нуль.
Я — цілий народ, що прямує в могилу.

Давно не лякає мене нікотин,
Смолою наповнились щедро легені.
Цікаво стрибати у вир гільйотин,
Стрибки фіксувати на знімках рентгену.

Печінка ковта алкогольні рубці,
Неначе голодна і спрагла дитина.
Смертельна ін'єкція — шприц у руці,
Її аж вимолює кожна клітина!

Імунна система — холодна, як лід,
Завмерла на місці, немов під гіпнозом.
Її поїда ненажерливий СНІД,
Та лікарські все ж не лякають прогнози.

Сміливо ширяюсь, палю я і п'ю,
Люблю випадкові статеві стосунки...
Нічим не зломити упертість мою:
Плюю на скупі лікарів підрахунки.

Я ж — цілий народ, є ще сила в мені!
Який сенс життя, як не буде тих звичок?
Я війни здолав, та помру від дурні.
Бо все, окрім розуму, я запозичив.

МОЗКОВИЙ ШТУРМ

Сурмять вже звідусіль мільйони сурм
Із радіо, газет і телебачень...
Зчиняє інформація свій штурм.
Мозковий штурм іде в місця призначень.
В рутині днів, в суєтній маячні
Я забуваю, хто я і навіщо,
Куди іду? Для мене більш значні
Дрібних турбот роки, ніж справи «вищі».
І знову з проповідників, вождів
Будується неспинна довга низка:
Старці стають у чергу й молоді,
Аби піддати тиску мої мізки.
І знову, вже до істини впритул,
Беруть мене «з турботою» під руки.
Догмати, арсенал з окультних куль
Лишають тихо корчитися в муках.
Зберу в єдине ціле — вкотре — дух.
І душу підйму ізнов з підлоги.
Сильніший від брехні і лженаук,
Я створений не мавпою, а Богом!
З нас Батько не робитиме калік,
Первісна була гордою постава.
Горбатим став пізніше чоловік
У ілюзорнім світі штучних правил!
В гармонії з природою мій шлях.
Удалині від душних технократій,
В садах своїх і в усмішках малят
Можливо стати істинно багатим!

НА УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

*Як парость виноградної лози,
Плекайте мову. Пильно й ненастанно,
Політь бур'ян. Чистіше від сльози
Вона хай буде. Вірно і служняно
Нехай вона щоразу служить Вам,
Хоч і живе своїм живим життям.*

Максим Рильський

На українській мові
Сидиш, як на корові,
Періциш попід хвіст...
Ти розмовляєш, хлопче,
Не «НА», а «НЕЮ»! Топчеш
Натомість мовний зміст!
Бур'ян в твоїй розмові
Грабує силу слова —
Те слово вже бліде.
Твій час протягне, друже,
«На протязі» потужнім —
Він ПРОТЯГОМ іде!
Тож пожалій квітучу...
Ти вчора «прийняв участь»?
Прокляття із проклять!!!
Бо участь можна ВЗЯТИ!
Ох, ці ж русизми кляті...
На груди міг «прийнять»!

«Язик, канешно, знаєм,
Нам время не хватає,
Та й різниця кака?!»
Товариші вандали,
Ви мову згвалтували.
Забруднена ріка!
Культурою пливемо, —
Невігласи, нікчеми...
Нестримна бистрина.
В ній кожен швидко тоне,
Бо кинув в річку тонни
Відбірного лайна!

НЕБЕСНА СОТНЯ

На землю стражденну проллялася кара.
І небо нам тицяє правди кулак.
Вставай-но, підводься з колін, пролетарій,
Бо стежка свободи плющем поросла!

Повір, перемога вже не за горою.
Закрий лише тілом вогонь барикад.
Країні потрібні новітні герої!
Країні потрібна хазяйська рука!

Гей, хлопці, у бій! Вас уже не забудуть —
«Небесною сотнею» вас наречуть.
До вас на могили ходитимуть люди.
І в пам'ять вкарбує віршовий етюд.

Піддатись жалю — то себе обібрати.
Забруднені кров'ю знамена несіть.
Як треба — то брат хай іде проти брата,
Бо доля завжди нелегка у месій.

Тим часом, як буде тривати повстання,
В бою з вами подумки будуть вожді:
Одні — поза кадром, а інші — з екранів
Молитимуть Бога за святість подій.

Героїв у нашій країні нестача —
Дасш понад норму! Звитяжці, де ви?
«Свіженьких» нова заготівля призначить
Із тих, що ще значаться в списку живих.

ДО СТАРШОГО БРАТА

Стигне сльоза з гіркотою в очах аксакалів.
Випало їм на віку бачить вдруге цей жах:
Землю під приводом захисту крають, як сало.
Паща вогню поглинає, як звір, сіножать.

Хмари снують неспокійно розтерзаним клоччям...
Вдало пройшла посівна для селян цьогоріч:
Мінами вдобрено землю по саме «не хочу».
Щоки ночей, кулеметним рум'янцем горіть!

Дим попелищ не потух ще над небом «абхазій»,
З чим завігав ти? Ну здрастуй, чи що, старший брат!?
Їж, ненажеро, цю землю. Жери. Напихайся!
Жаль, тільки в душу любові тобі не напхать.

Мов аргумент родичання, рушницю дістав ти...
Ще не награвся у ігри дорослих інтриг?
Перш ніж війнушки розводить, подумай про завтра.
Вмиється, вірю, не кров'ю, а росами Крим!

ПІСЛЯ НАС ХОЧ ПОТОП

Теплий настрій, майже безрезневий...
Квітнуть айстри, як рожеві леви
В серці...
Серце птахом б'ється.
Я іду по березі ріки,
Мріють пікнічки.

Склянки, пляшки биті горілчані...
Плентаюся берегом без тями —
Ця земля нелюблена ніким!

Меццо, що до цього грало в серці,
 Ввись, здавалось, голубом здійметься, —
 Впало долі мертвим журавлем.
 В серці щем. Але...

Далі йду: недопалки, пластмаси,
 Згариша багать, що ще не згасли,
 Шприц лежить в крові,
 В серці буревій...

Край барвистий, що віками квітнув,
 Згинув! Він тепер — убогий смітник,
 Звалище, відстій...

В істині простій
 Стільки правди, болісно-гіркої:
 «Після нас хай буде хоч потоп!»
 Де ви, супермени та герої?
 Де ви, небайдужі? Є ще хто?

Тиша... Всі по норам-халабудам
 Глибоко сховались, як шури.
 Хто ж рятівником природі буде?
 Чистими не вийдемо ми з гри,

Доки не прозріють всі і вся:
 В НАС ОДНА ПЛАНЕТА!
 Ген, висять
 Спільної любові прапори,
 Де сумління вогнищем горить...

ОСТАННІЙ СІЯЧ АНТИРОЗУМУ
(ЛЮДИНОХРОБАК)

Зсунулись розуму терези
В сторону антирозуму.
Точить планету хробак-паразит,
Лишаючи пил та ерозію.

Вбогим Акрополем скельних руїн
Стало казкове урочище.
Скільки ще тверді ковтне короїд,
Скільки гектарів захоче ще?

Певно, й себе скоро з'їсть...

Дрібнішають брили до щєбня та гравію.
Природа стирається в мелену тирсу.
Натруджений день вкотре нічю змінився,
Мільйонною вилившись в небо загравою, —

Надвечір, а вдень же, як правило...

Ковш величезний, як паща голодного монстра,
Спрагло ковтає потрощені ребра землі.
Знов авантюру пряде черговий Каліостро.
Знову збирай, каменяре, плоди-мозолі.

Вщент розпанахана, стогне праматінка Гея,
Важко хрипить, як старий загарпунений кит,
Котрому ріжуть під корінь спинні плавники, —
Рештки краси, що за безцінь пішла на конвеєр.

Хто вас руйнації вчив, хробаки?..

Ваш мозок, суцільно пробурений шашіллю,
Приховує моторошні лабіринти,
Бо встигла вам шашіль наскрізь пробурити
Здорового глузду тримаючі важелі.

Тому ви — сама «врівноваженість»...

В'їдливий молот годинника
Б'є
В серце сталевим відбійником,
В серці моєму тріщить гранкар'єр,
Щебінь та гравій відбірні там...

Серце, о клапан свободи, пробач
За те, що земля під загрозою,
Допоки не зникне людинохробак, —
Останній сіяч антирозуму!

ПСИ У ПОГОНАХ

Чуєш, чи ні, чоловіче? —
Ребра людські хрустять,
Пси у погонах калічать
Хлопців, старих, дівчат...
Б'ють і вагітних, суки,
Щедро, з ноги, в живіт...
Ллється кийковий стукіт,
Топить майдан в крові.
Що ж ви, хорти державні,
Геть озвіріли вкрай?!
Сильна для вас забава —
Душу кийком рубать?
Ви упивались боєм,
Зойками мирних мас,
Вами гарчали вголос
Демони і п'їтьма...
Пащі вдоволені мали
Цербери душ людських.
Були в звірячих оскалах
Втіха й тваринний сміх.
Мо', хтось вночі буянив,
Опір крізь сон чинив?
Мо', це посвята в кияни,
В якості новизни?
Били слабких, беззбройних...
Звіра ж, що дав наказ,
Мужнім бійцям в погонах
Здати — слабка рука!
Як би то там не було,
Справу розсудить час.
Він за слизьке минуле
Вже не пробачить вас.

РАБИ-МАРІОНЕТКИ

Цей світ абсурду, як театр зла:
Безглуздо роздаються в ньому ролі.
Безчестя налипас, як смола,
На кухоль перевернутої долі.

Собі ми не належимо, бо хтось
Жорстокою могутньою рукою
Нам видає безвиграшні лото
І робить нас безликою юрбою.

Закручують, як гвинтики, людей
В огидний механізм чужих пороків.
Невже ми — лиш раби дурних ідей,
Невже не здатні на правдиві кроки?

Валюта й влада з присмаком гріха
Виковує рабів-маріонеток.
Смерть — то лише статистика суха.
«Добро» й «Любов» — то назви статуєток.

І людству посміхається петля.
Тасмний браконьєр вполноє рибу:
Гарпун летить стрілою з корабля,
Чергову наближаючи загибель...

Допоки світом правлять папірці
І хтось трима в руках твою свідомість,
Життя твоє — лиш ніша в гаманці,
А страх — слизька дорога в невідомість.

АЛКОГОЛІК ТА НЛО

Відсутній больовий поріг.
Нема кишкових колік.
Ні, я не з цвинтаря прибіг,
А просто — алкоголік.

Я був, неначе Джекі Чан, —
Лиш синя «картоплина»...
Та міг збороти цілий чан,
В який зливали вина.

Цистерну пива випить міг
І бочку самогону —
Це «на коня». А «на коні» —
Ще медовухи тонну.

І, як могутній механізм,
Була моя печінка,
Мов пароплав, що йде в круїз,
Немов дебела жінка.

Але історія одна
Відбулась нещодавно,
Змінила погляди вона
Мої, небезпідставно.

Сидів з Іваном, як завжди:
Із пляшкою в каптюрці...
В душі розтоплено льоди,
І ми, як на Мальборці.

Накрила спека нас удвох —
Плювать, що ми в підвалі —
Такі дрібниці випивох
Ніколи не торкали!

Та щось в кімнату запливало...
Зелений чоловічок
Із того виліз НЛО
І зирка нам у вічі:

«Що? Допилися, синяки?
Залазьте у кабіну!
Чека медогляд Вас жорсткий.
Цікаво, як людина

У стані випити за раз
Такий об'єм пального?
Жере-бо кожен, мовби КрАЗ...
Як вас тримають ноги?

Боятись вам нема чого:
Вколю анестезію,
Та як п'єте ви самогон, —
Секрет тоді відкрию.»

Нас охопив з Іваном страх:
«Навіщо Вам це, дядю?
Адже секрет — то є душа.
Ні спереду ні ззаду

До неї вам не підійти!»
«Не рухайтесь, синочки.
Бо все ж дійду я до мети,
Промацаю всі точки!»

Від жаху очі я стулив...
Відкрив — моя каптьорка.
Нема і сліду еНеЛи.
Дві чарки і махорка...

Та годі. Вистачить пригод.
По вінця ними ситий.
Я не якийсь там ідіот:
«Не буду
 Більше
 Пити!»

ХЛІБА І ВИДОВИЩ!

*Та годі пишноротих фраз
З глибоких словосховищ.
Народ, індик, тебе обрав!
Дай хліба і видовищ! (с)*

Вночі наснилось вчора, мов
Віщають у новинах:
«Готуйся, селянине, знов
Погнуть старечу спину!»

Ми вже втрачаєм ВВП,
Інфляція заїла...
Ти наш бюджет безжально стер,
І тягнеш плут несміло!

Донизу йдуть показники...
Все винен ти, неробо!
Якщо дефолт прийде різкий —
Впряжемо, як худобу!»

Тримає слово депутат:
«Чекайте, оглоїди.
Голодним внук мій вироста.
На вас накличу біди!»

Де в світі бачено таке?
Я досі в «Медсересі»
Катаюсь вбогий, мов лакей,
Котеджик — лиш в Одесі!»

Таке послухавши, здригнувся:
«Які ми, люди, трутні!»
І враз прискоривши свій пульс,
Рвонув чимдуж, могутній.

Напружив м'язи, як Геракл,
І нумо працювати!
Я не якийсь там ще простак!
Я поверну витрати,

І економіку на пік
 Нестиму, всестраждену,
 Щоб кожен депутат довік
 Не почувавсь нужденним!

Та тут розтанув дивний сон...
 У ліжку стало тісно,
 Бо дві котяри в унісон
 Нявчали: «Дай нам їсти!»

Я холодильника відкрив:
 Повісилась там миша.
 Економічний той прорив
 Мій сон собі залишив...

Старий вдягнувши капелюх
 І курточку картату,
 Я на роботу мчу, як мух, —
 Державу годувати.

УКРАЇНА МРІЇ

Вступ: перебор Am G C E

A C# F#

Я мрію спалити весь рок,

A E A

Хай живе славна фабрика зірок!

A C# F# D

Депутату — свободу для слів і думок,

A E A

За заслуги — лавровий вінок.

Більше б їсти на зламі епох!..

По МакДоналдзу дайте нам на двох,

А міліції — честі і віри без меж

(Справедливішої не знайдеш).

Приспів

Am G

Я хотів би лишитися в ній —

C E

У країні мрій!

Am G

Очі сліпить, мов сонце, мені

C E

Україна мрій!

Я учора ходив на концерт.

Бунтарі заспівали на десерт.

Мовби дух боротьби у серцях ще не вмер!

Крикнув я: «В нас турботливий мер!»

Я звичайний український студент.

Я не бачу причини для сцен.

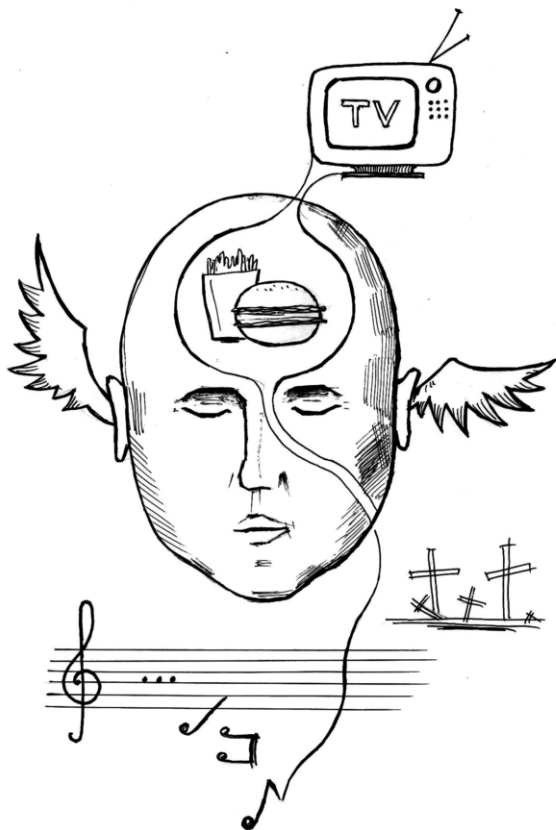
Бо і бомж тут щасливий, і пан президент.

Це небачений ще прецедент!

Приспів

Я хотів би лишитися в ній —
 У країні мрій!
 Очі спіить, мов сонце, мені
 Україна мрій!

Але згодом сигнальні вогні
 Підморгнуть на ранковій зорі —
 Я полину на крилах надій
 У краї наших мрій!

ВІДЛУННЯ ХІРОСІМ

Вступ

*F5 A5 D5 A5**F5 A5 B5 F5**D5 A5 B5 F5*

Ми здавна крокували
 В омріяні часи
 І Марксові провали
 Лиш надавали сил.

Майбутнього стежина —
 То наш холодний льох.
 Ми йдем у домовину
 Із дошок чотирьох.

* * *

*Прислів**F5 A5 D5 A5*

Натисни лиш на кнопку, одну-єдину кнопку,

F5 A5 B5 F5

На заповітну кнопку, і пеклом стане рай!
 Ми всі підемо в топку, велику спільну топку,
 За мить одну коротку зірветься небокрай!

* * *

Де пташки щебетали —
 Відлуння «хіросім».
 Не чутно їх октави —
 Розп'ято голоси.

Лиш дурні в рідній хаті
 Роздмухують вогонь...
 Це — як тепло продати
 Від маминих долонь.

* * *

Прислів.

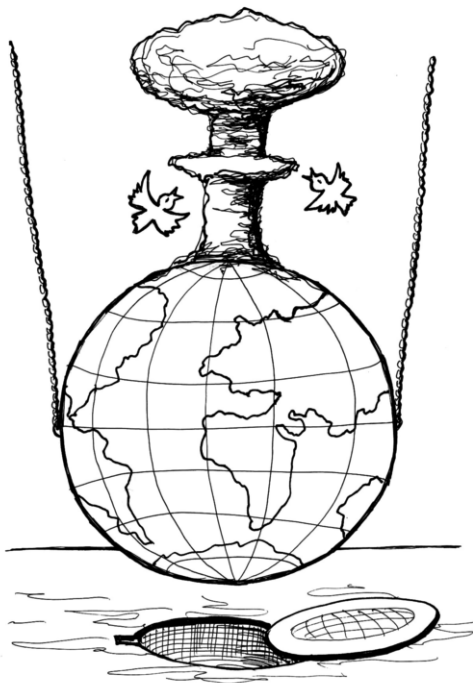
* * *

Ми здавна йшли до цілі.
Та де вінець надій?
Трима нас на прицілі
Фатальність власних дій.

Чи проковтне воронку
Приречена Земля?
Життя відчуйте тонко!
Куди нам з корабля?

* * *

Присів.

КРИЛАТИЙ І РОГАТИЙ

У юрбі розчинявся, як сіль у воді.
Чоловіком я був пересічним:
Протиправних ніколи не скоював дій
І думками не перся у вічність.

Дім, робота, сім'я, купка мрій про моря,
Жінка добра, немов Джугашвілі...
І ніщо не могло нам зірвать якоря,
Зруйнувати життєвих ідилій!

Знову прозою день огорта черговий,
Захід сонця стуляє завіси...
Знов на трасі сигналив я купці повій.
Вдома — пиво, футбол, свіжі чіпси.

Теплий пульт — як надія на завтра, — в руках.
Низка суперцікавих каналів —
І свинець, що повіки приємно торка,
Відкриває Морфея портали...

Але мало не впав на підлогу мій пульт,
І у грудях забила бас-бочка!
Я до цього плював на релігії культ,
І мікробів, що під ободочком.

Атеїсту у докір, на плечах узрів:
Розмістились, мов грізні фрегати,
Два пихатих суб'єкти, на кшталт упирів...
Ось крилатий, а поруч — рогатий.

Переглянулись хитро, як двійко котів,
Й почали гарячкові дебати.
Кожен чимось мене заманити хотів...
Промовляє з рогами цибатий:

«Вірним шляхом йдете ви, товариш і друг!
Зранку — сало, борща таріляку...
Ваші складки на талії зміцнюють дух.
Ось, прийміть персональну відзнаку!»

Та тоді верещати почав херувим:
 «Знайте: ви — хоч і раб, але божий!
 Не простять вам на небі подібних провин,
 А попостите — Бог допоможе!»

Тупотів сатана грізно сталлю копит:
 «Травить байки ця птаха лишайна,
 Ти не слухай, соколику! Будемо п'ять,
 Прочиню тобі дверці у тайни.»

В шаровари поліз і сивухи дістав:
 «Отже, Хведю, скажу я між нами,
 Суть методики тайни гранично проста:
 Лігру в день — і занюхуй п'ганями.»

Цибулинку скуштуй і свиняче сальце,
Ущипни за місця свою Любу...»
Ось поблідло в пернатого ніжне лице:
«Бога раб, не чини перелюбу!

Зупинися, бо бачать усе небеса,
Дідька геть, самогонки — ні граму!
Можна чарку кагору, але тілеса
Тільки піп може щипнуть руками.

І у злості затупцяв копитами біс:
«Слухай, Федоре, в мене ідея
(Вже стара, в голові зародилась колись) —
Пір'я вискубти з цього єврея!

Треба, любчику, поміч... Уступиш у бій?
Бо не маю я сили без тебе.
Це врахується потім у пеклі тобі.
Ти наплюй, козаченько, на небо!»

Заболіла тоді від завдань голова,
І зірвався я: «Слухайте, друзі,
Вам зі мною нема чого вже торгувать.
Тож отримуйте ви по заслuzі:

Ти — у небо тікай, не вертайся назад.
Бо діждешся, що вискубу пір'я!
Ти ж — у пекло. А то надеру тобі зад,
Хвіст і роги цапинячі вирву...

Поцезали зненацька друзяки мої —
Чи від страху отримать розплату,
Чи від того, що ранок історію з'їв, —
Вже у сни не приходили, кляті.

УЗУРПАТОР

Бачать натомлено сни терикони Донбасу...
Очі стулили і міцно послули Карпати...
Правду під ночі покровом Неправда дубасить...
Лапою ласий шматок ухопив узурпатор —

Власник поважних претензій, логічних агресій,
Чесних істерик і виправданих ілюзій,
Кимось відкритих америк, задавнених грецій —
Геть недвозначний, але наполегливий юзер.

Радник улесливий винюхав носом кирпатим:
Відданість ласого краю вирішують бакси.
Рушив сигнал: «Розбудити негайно Карпати!»
З ним прокотилось безсоння степами Донбасу.

Сонні сновиди в самім епіцентрі претензій.
Гучно пробила година для чесних істерик:
З Заходу йде генерал, кровожерний Маккензі, —
З півночі — Цербер, голодний, як хижа пантера.

Схожі вони між собою. Два велетня дужих
Гідно присвоїли право немилих карати.
Перший шукає підлеглих і чорні калюжі,
Другий же кличе нахабно себе Старшим Братом.

Моди набув аргумент рукопашності армій.
Біцепси зброї — для гри у дорослий арм-реслінг.
Хай-но Карпати й Донбас б'є фрегат фамільярний, —
Він же, розбитий, промоклі сушитиме весла.

ЛАМАЙ ЦЕЙ СВІТ!

Вступ

*D5 A5 F5 G5**D5 H5 A#5 G5**D5 A5 F5 G5**D5 A5 F5 A5*

* * *

D5

Цей нищий світ

A5

За сотні літ

A#5

Вкрив грубий лід —

G5

Він неблаганний.

Ти ще мовчиш?

Продавсь за гріш?

Ламай скоріш

Нашарування

Скупих ідей

Гнилих людей,

Що для грошей

Планують війни.

Вже час настав

Твоїх вистав,

Гучних октав,

Борець — не мрійник!

* * *

*Прислів:**D5 A5 F5 G5*

Не стій, не будь у стороні, ламай старі догмати!

D5 H5 A#5 G5

Ламай цей світ, що пазурі у душу запуска,

D5 A5 F5 G5

Щоб вільне небо для дітей над головою мати.

D5 A5 F5 A5

Масон смачного має скуштувати кулака!

* * *

То не народ,
Що в дні знегод
В переверот
Не має віри.

В стадах овець
Є вовк-ловець.
Близький кінець —
Тремтять сатири.

Лиш єдність нас
Збере в цей час —
То наш Пегас
Чотирикрилий.

А вроздріб ми —
Раби п'їтьми,
Нас вб'ють шторми.
Ми разом — сила!

* * *

Пристів.

* * *

Та в революції дві руки:
Одна з добром, а друга — в крові.
Не вчать минулого роки,
Що жити треба по любові.

Тож час засвоїти урок.
Умій відстоювати правду.
Та не спусти смертей курок.
Насилля — це найбільша вада.

* * *

Пристів.

«МОДЕРНІЗОВАНИЙ» ВОЛОДЯ

Побузький степ в обіймах прохолоди
Стрічає надвечірній, зрілий час...
Стоїть «модернізований» Володя,
Хоч виправка — старого Ілліча.

Та барвами інакшими заграла
Скульптура, як шедевр із-під пера:
Ген, синь піджачна в бронзовій заграві
І брюки, золоті, мов пектораль!

Натхненний анонім вождя «зарейдав»,
І камінь актуальним знову став.
Мовчить він — жертва вдалого «апгрейду»,
Та ним речуть Тарасові уста.

Не в новину вже падати вождеві,
Та час усіх потрощить на пісок!..
І гріш ціна тій маревній ідеї —
Потрапити в музей мадам Тюссо.

Тому у бруд лицем не вдарив маляр —
В наявності новий менталітет:
Ілліч на п'єдесталі мир тримає,
Що досі плавав, як минтай в лате...

Володя затулив усі знамена,
Що ворог розгорнув супроти нас,
Під спільний, неподільний звів знаменник
Розділений народ. Ілліч — стіна!

На піці парадоксу височіє,
Не блазень, аж ніяк не скоморох...
Майбутнього України він месія
І незбагнений ще оксиморон.

Зламавши політичну парадигму,
Вказавши шлях, яким нам слід йти,
Рука митця ідею породила
І вбила черговий стереотип.

ВОВКУ БОЯТИСЯ - В КРИМ НЕ ХОДИТЬ

Вовку боятися — в Крим не ходять. —
Ствердно при цьому кивне ваххабіт.
Страхополохів не терпить доба.
Вовку боятись — не йти на Донбас.

Ствердно кивнуть і прибалт, і абхаз —
Вовка з обіймами братніми пхавсь.
Тільки шкода — не оцінений він...
Вовка краї обіймає нові.

Скільки тебе не годуй, Вальдемар,
Ти на чужий заглядаєш димар.
Час би тобі вгамувать апетит —
Пане, бери черевик на патик.

Знову вдягнеш ти каптанець багатий,
Тільки з проріхи посипається вата.
Марно ти в шкурі овечій приходиш —
Матимеш, Вовче, на дупу пригоди!

Вовку терпіти — у Крим не ходять.
Хай до Аллаха кричить ваххабіт!
Знищить нахабство сучасна доба.
Вовку терпіти — не йти на Донбас.

В ДИЯВОЛЬСЬКОМУ СЕНАТІ

В Диявольському сенаті
йдуть
кадрові пертубації.
Чорти змінюють одне одного
по аналогії з пелюшками.
Нові сенатори женуть старих
втриштя
палицями кострубатими,
шматують конкурентів,
як голодний студент — пиріжка.

А потім дудлять кров підданих,
як сорти дорогих вин...
Сто грамів —
і хміль б'є по скронях,
мов ударник
по бочці з карданом.
Отак заллють сливу —
і кидають фотки в Instagram.
Кривляються на камеру,
позують в шмотках,
немов моделі П'єра Кардена.

Казала чиновнику мама:
«Не лізь поперед батька в пекло, сину!»
І ось дияволи
в гостях на Банковій, на Грушевського
жадібно ковтають депутатів,
мов часточки апельсинів.
Чорти підземелля
взяли над земними чортами
шефство.

Сам Гаспид не знає,
до чого б дійшла
диявольська катавасія,
якби не змінили голодних чортів
менш голодні чорти, —
люстрація.

Хоч бісовий, — нам би порядок,
 аби
 на нас ніхто не «катався».
 Біс пухне від жиру в сенаті,
 а ми —
 від голоду,
 глибоко
 в ср*ці!

МАСКА ЗІ ШКІРИ

Суботня площа.
Затісно.
Карнавальна Венеція
кишить балаганно: блазні, міми, гавроші.
Багато роззяв.
Нема куди впасти горошині.
Комедія масок —
величного дійства вінець.

Спритний, верткий П'єро —
машкара добродушності.
Підкупує люда
порядністю
Коломбіна.
Від поту і пудри щипає обличчя.
Душно.
Душно від того, що
глибоко все... у собі.

Наївний простак Арлекін.*
 Мімічна містерія.
 Здається —
 В грудині слуги
 калатає міра́клями!**
 Жаринки кохання
 вічного —
 зорі на стелі,
 під куполом цирку —
 вони не дають
 вмирати.

Маска зі шкіри —
 диявольська атрибутика.
 З'їдає, затуляє в себе і
 Запроторює!
 Образ життя?
 Вуаль? Прикриття?
 Прибуток?!
 Всередину зиркни — там...
 маска, що грає актора.

* П'єро, Коломбіна, Арлекін — персонажі італійської комедії масок (*commedia dell'arte*).

** Міра́кль — один із жанрів середньовічної релігійно-повчальної драми, за основу якої бралися розповіді про «дива», здійснені Богородицею.

ОДА ЛІЇ

О лінь грандіозна! У радості мить,
В годину негоди* вклонюсь тобі я,
Неначе Сосюра Вкраїні... Болить
У грудях без тебе: ми ж разом — сім'я!

Ще здавна, могутня вершителько долъ,
Штовхала ти завжди у спину прогрес.
Ти — в стрункості гір, в шурхотінні тополь,
І в шумі дніпровських замріяних ГЕС.

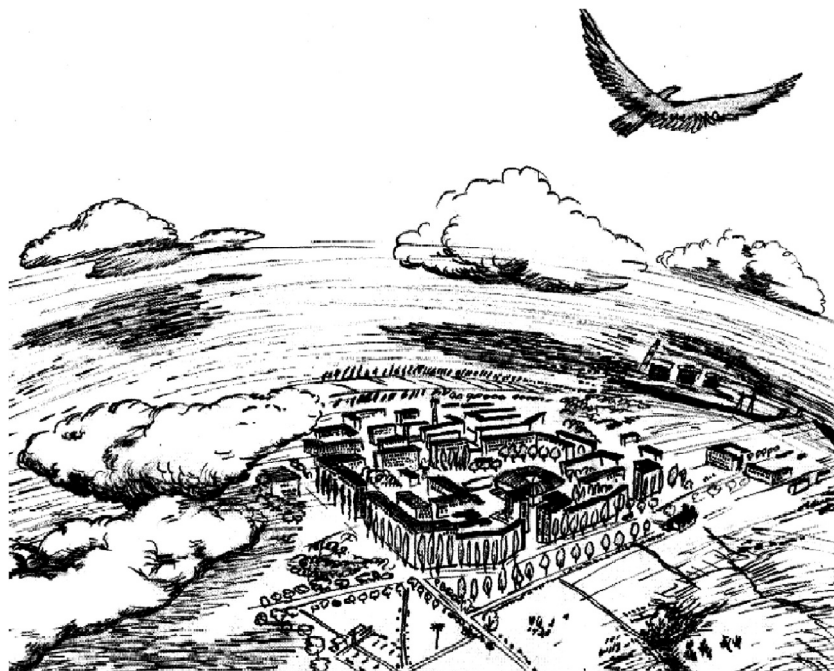
Лиш ти вибираєш історії хід.
О музо Парнасу модерних богів!
За тебе піду я в хрестовий похід,
Щоб вбити затятих твоїх ворогів...

Без тебе ніщо ми — від нас не тікай!
Твої ми васали, хоч служба тяжка...
За тебе, царівно, підпалимо рай.
І знай: не здригнеться при цьому рука!

* цитата з вірша Володимира Сосюра «Любить Україну».

РОЗДІЛ 4

«Вплітаючи вітри в густе волосся»

ВПЛІТАЮЧИ ВІТРИ В ГУСТЕ ВОЛОССЯ

Вплітаючи вітри в густе волосся,
Картинок безмір прагну там сховати...
Стою, немов напружений філософ,
Зусібіч — як фігура воскова.

Голублю шовковисту косу м'яти...
Обабіч — неспокійна бистрина,
Пообіч — річкове шумить сум'яття.
Ревуть пороги — слуги Нептуна.

Ген листя найжачила, мов лицар,
Півберега вдягнувши в камуфляж,
Поважна трав'яна полів цариця —
Вельмишановна пані Конопля.

Хлюпоче гучно в серці синя купіль...
Співають пісню сиві буруни
Про те, як з небом хороше укупі,
Як сокіл їх від кривди боронив...

Як за кавалком хмар новий кавалок
Тікав чимдуж, мов ниций інтервент...
Як Сонце вийшло, верби повставали,
Здійнявся шум пернатих теревень...

Стою — натхненний кінооператор.
Тут пам'ять — плівка, простір тут — актор.
Тут кожен може ракурс обирати,
Та ролі перевершити — ніхто!

БУЗЬКА ПЕРЛИНА

Думки влітаю в стукоти колес,
 Дрімаю... Залізнична коліскова...
 Хоч тіло моє в потязі, та десь
 Душа моя лежить між рос ранкових,
 Купається у травах степових,
 Пірнає в річку, в пінний вир порогів...
 Блука між скель південно-бугових,
 Полоще у воді засмагі ноги,
 Вечірній захід сонця спрагло п'є,
 Немов вино... Червоний келих неба
 Змів уже забарвлення своє,
 Пірнувши тихо в сутінки... Від себе
 Душею втік на вічність я немов...
 Насправді-то — на лічені хвилини!
 Гранітно-стєпова нутрує кров,
 Гука мене до бузької перлини...

ГУСТЕ МОЛОКО ТУМАНУ

Вологим холодом оков
Скувавши пальці вулиць,
Туман розлився молоком
На тло химер послулих.

Поодинокі ліхтарі
Кидали світло тьмяне,
Але туман з усіх сторін
Порозставляв кашкани.

Із пастки вирватися як?
Імлою оповиті,
До ліхтаря, мов на маяк,
Дерева тягнуть віти.

Та спроби марні: та імла
Поглинула все місто.
Будинків скорчені тіла...
Де ранки племенисті?

Заждять... Їх час ще не настав.
Ще усміхнеться сонце!
Заграви пишністю вистав
Ще зблиснуть на віконцях...

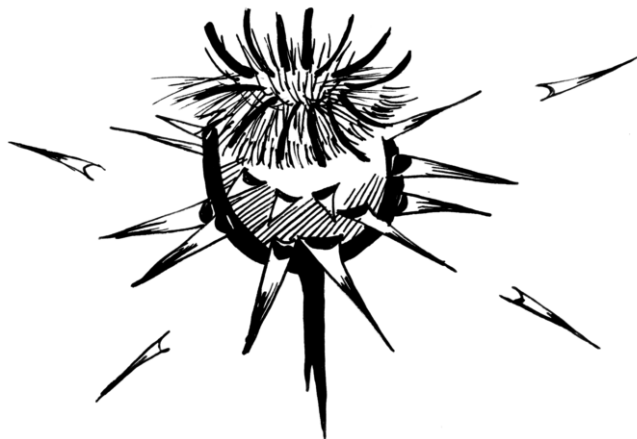
Поглине ранок темну ніч
Та молоко туману —
І змие тіні протиріч
Росою на світанні.

ДОЩ-РОЗТОРОПША

Цей Червень прийшов непривітним, холодним,
 Мов сльози тропічної Африки.
 І Небо спустило бездонний колодязь,
 Зітерши ярилову паприку.

Громи засурмили, завіса відкрилась,
 Дощу не спиняються оплески...
 Стискають в обіймах їх бісові крила
 Безкрай, мов калюжі люстро, плаский.

Колючки розкидає Дощ-розторопша.
 Та душно й без розгартіяшника.
 І Небо, споївши вологою обшар,
 Складає вже грози до ящиків.

З КАМЕНЮ І ВОДИ

Схили святого граніту,
Річки бурхливий потік...
Я не одразу й помітив,
Як із квартири утік,
Як понесли мене ноги
У ковилові степи...
Сяють там бузькі пороги.
Скелі громаддям копиць
Зморшки на сонці старечі
Гріють вже тисячі літ —
Мов праслов'янські предтечі,
Марять у сизій імлі.
Земле моя, клопоть раю!
Богом цілована ти.
Вкотре я з тебе вбираю
Сили, щоб далі іти.
Вкотре гуляю цим расм...
Прийду не раз ще сюди!
Велич твоя неокрая —
З каменю і води...

ЗІРКИ ОСІНЬОГО ТЕАТРУ

Вечірнє сонечко голубило
М'які осінні краєвиди,
Веселі тіні, мов опудала,
Стелили скелі повновиді...

Дерева, діточки замріяні,
Яскраві шати повдягали,
І вітер тихо ніс, розмірено
В небесну синь пташиний галас...

Повітря свіже, з прохолодою
Лягало в груди різнотрав'ям,
І річковими грався водами
Вечірній промінь золотавий...

І запалали щічки Осені
Багрянцем листя, наче ватра...
Мої ліси, степи некошені —
Зірки осіннього театру.

ОСІННЯ РУМБА

Тиша...
Пейзажі розкішні
Маляр на небі вже пише...
Пензлем у фарби осінні
Мітить майстерна рука.

Ріже
Вітрищами тишу.
Грудям повітря, мов їжу,
Щедро дарує. І клином
Гонить у далі крука.

Хмари,
Мов коні-примари,
Клаптями бруду у парі
Швидко захоплюють небо.
Вітер нарощує свист...

Браві
 Вечірні заграви
 З хмарами б'ються за право
 День проводити. Ганебно
 Кров'ю забарвлюють вись...

Гордо
 Дивлюся на орди,
 Клапті химерні і морди,
 Що витанцьовують румбу
 В лоні могутніх стихій.

Очі
 Приклеїв хтось скотчем
 Вмить до небесного клоччя,
 Наче маленьким Колумбом
 Був я у центрі подій...

Злива
 Здавалася дивом.
 Впала волога на ниву,
 Мов кульмінація дня.
 Я — серед степу. Щасливий.
 Дощ. І стерня...

КРАСУНЯ ОСІНЬ

Тремтить червоно-жовтим падолистом,
Пробуджена зі сну, красуня осінь —
Замріяно-розпатлана, барвіста,
Мов дівчина, звабливо-жовтокоса.

У вікна заглядає, як примара.
Лишає по собі холодну просинь...
Впускає в настрої суму товсті хмари,
Що вчора ще співав дзвінкоголосо.

Ковток тепла прощально-життєдайний —
Миттєвий подих бабиного літа —
Для дум лишає простори безкрайні,
Пускає павутиння оксамити.

Ковтками вересневого повітря
Я жадібно вбираю стиглі чари.
Очима поглинаю барв палітру
В душі напівпусті резервуари...

Мій спокій — в листі. В тихім шарудінні,
Що в серце занотується пластами...
Прю слабкістю наповнене проміння,
Як уостаннє, спраглими вустами...

ОСІНЬ ЗА ВІКНОМ

Осінь за вікном сльозами-фарбами
 Жадібно вкриває свій портрет:
 Тугою дощів з душі загарбала
 Сонячного літа силуєт...

Вітер, як погонич, кіньми-хмарами
 Рясно обволік небесну синь.
 Зливи із вітрами ходять парами,
 Наче почет графів і графінь.

Сонце шле тепла слабкі промінчики,
 Влади утрачаючи кермо...
 Сонячна пора — на гострім кінчику.
 Літо чує холоду ярмо.

Трішки ще побудь, нехай і «бабиним»!
 Стримай відцвітаюче тепло
 Диво-павутиння міріадами,
 Стиглим виноградовим стеблом...

По міській алеї, щедро встеленій
 Ковдрою листочків золотих,
 Я іду... В душі моїй ще зелено!..
 В душу не впускаю холоди.

ПАСМА СЕРПАНКУ

Літак розрізає, мов лезо ножа,
Заграви вечірньої масло...
Пішов у піке сутінковий кажан,
В серпанкові ватяні пасма.

А сонце, немов покоївка Небес,
Вдягає перини рожеві
На хмар надвечірне м'яке канапе —
Їх різати важче ножеві.

Нічна прохолода торкнулась мене
Вологою кригою пальців.
О Темінь і Ніч! Вас вінчав Гіменей —
Ярило ж розлучить уранці.

ПЕРШИЙ І ОСТАННІЙ ГЕНРІХ ШЛІМАН

Гуде м'яка перина вишнецвіту,
 Ввійшли у квітень легіони бджіл...
 Сполахати не сміє тихий вітер
 Тендітні пелюсткові вітражі.

Настирне сонце сипле в діри міддю,
 В шпарини до парканів і горищ,
 То зводячи химерні піраміди,
 А то — танцює дригом догори.

Бруньки вже набубнявіли котами,
 І кожна десь у мріях — стиглий лист...
 На radoщах бусли заклекотали,
 Протяжно, як міфічний василіск.

Сорочці не сховати пульс артерій:
 Я весь — суцільна автомагістраль,
 І кров моя нестримна, мов пантера...
 Чом лину до небесного люстра?

Везувій, що фонтаном б'ється зліва,
 На піці ейфорії пояснив:
 «Ти — перший і останній Генріх Шліман*
 Цієї невідкритої весни.»

* Генріх Шліман — німецький підприємець і археолог, керівник розкопок у Трої, Мікенах, Коринфі.

ПОЗА МЕЖЕЮ

Цей захід сонця — політкоректний.
Терплячий воїн — у небі сокіл.
Лелека білий — політ карети —
Парить велично, хоч невисоко.

На небосхилі — тасьма срібляста...
Літак до висі пришпорив нитку.
Мов ткач натхнений, із тисяч бластул
На тлі блакиті її він виткав.

А вітер тіні з ланів здирає:
Хмарки — мов плями з боків корови.
Чистіш не стануть стежки до раю —
Всевишній веган* не їсть скоромне.

Зелом укриту лісів колибу
Згинають низько штормів гирліги,
Де автор дива? Який кулібін?
В його легенях нема релігій,

І хто б узрів, як
Гаї дрижали,
Коли голубив їх Сонця посох, —
Відчув би:
Обшар — поза державним,
Поза догматом, межею поза.

* Веган — людина, що не вживає тваринну їжу і що відмовилася від використання всіх продуктів тваринного походження, включаючи одяг, взуття та кінські сили.

СОНЦЕ Й ДОЩ

Той ранок був на всі несхожий:
 Сплелися в танці сонце й дощ...
 Як випадковий перехожий,
 Я милувався блиском площ.

Тепло проміння. Прохолода.
 Блакиті скатерть. Хмар шматок...
 Антициклон і непогода —
 Коктейлю пристрасний ковток.

Ще спало м'яве передмістя
 В обіймах лагідного сну...
 А я цей ранок, мов намисто,
 В душі хустинку загорнув!

Усе ж дійшла кінця вистава.
 Хоч то була коротка мить —
 Дощу тремтіння золотаве
 І досі в грудях майорить.

ТАЇНИ КІНБУРНА

Дзьобом орлиним врізається в море Очаків —
Хоч і виказує ввічливі жести посла,
Вчасно завбачивши Кінбурна лікті-нунчаки.
Брови насуплює гребнями хвиль Святослав.

Грає солоними брижами Білобережжя...
Млява секунда — і Кінбурна риб'ячий хвіст
Піну вусібіч розхлюпує необережно,
Наче з бокалів пивних п'яна зграйка гульвіс.

Чайок схвильований гвалт огорнув Лукомор'я:
Чайки читають ці землі, як давній сувій,
Нишпорять поміж дубів, що сховали в комори
Сивої пам'яті безліч походів та війн.

Що їм за таїни старці розкажуть крислаті?
Мудрість, яку бережуть їхні крони, ніхто,
Певно, не в змозі почути або переслати...
В небі — лиш зорі, а в морі — ліхтарик-планктон.

ХУДОЖНИЦЯ-ОСІНЬ

Ранковими вустами юна осінь
 Натхненно посміхнулася мені.
 Привітно задзвеніли срібні роси...
 Птахами лунко гай загомонів...

Тихенько на травичку сів метелик,
 Тигровими крильми замаюрів...
 Зіллялась пісня трав у буйну велич,
 Здригнувшись міриадами морів...

А вітер огортав могутні скелі
 (Мохами їхні груди поросли).
 Він бавився строкатою пастеллю,
 Що дихала вже холодністю злив.

Воістину талантом є художник,
 Що створює природи полотно!
 Вкриває він листок, рослинку кожну
 У розмаїті шати перед сном...

Торкалась лісу пензлем осінь мудра:
 Жовтаві ось, багряні кольори...
 За ними золоті лягали кудрі
 На спрагле тло осінньої пори.

Так, осінь — то художниця від Бога!
 З барвистою ошатністю дібров
 Мій погляд вів нечутні діалоги.
 І груди щедро повнилися добром.

ШУРХІТ ПАДОЛИСТУ

Осінь із мітлою йде по місту,
Трусить позолоту листяну...
Шурхит шкарубкого падолисту
Спокоєм алеї огорнув...

Вігер і дерева, мов актори,
Тишу рвуть у вальсі знов «на біс»...
Дощик увертюрою в мінорі
Сльози ллє на голови беріз...

А на тлі небесного брезенту,
У мутному дзеркалі калюж
Знов старенькі крутять кіноленти,
Що рясніють сценами жалю...

Та жалі поглине юне небо.
Постривайте, Осінь-режисер:
Сірість вмре. І залунає щебет!
Березень блакиті принесе.

СОННИЙ СВІТАНОК

Він з'явився зненацька, світанок, —
 Усміхнувся, мов сонне маля...
 Він озвався до мене птахами —
 І здригнулася сонна рілля.

За вікном його погляд голубив
 Неба чистого свіжий кришталь.
 А самотні хмаринки, мов губи,
 Цілували замріяну даль...

Грало тепле проміння у листі —
 То світанку радів день новий.
 І усмішки його пломенисті
 Ніжно вітром торкалися вії.

«Зрастуй, сонце!» — зраділи дерева.
 Мов дитина, я з ними зрадів.
 І гаї — жовті сонячні леви —
 Стали восьмим, найкращим із див.

ДВА БЛАКИТНІ
ВОГНИКИ СВОБОДИ

В час, коли зірки по небу ходять,
Бавлячись у темряві нічній,
Два блакитні вогники свободи,
Сяючи, наснилися мені.

Сяяли теплом солодким очі,
Воля з них дивилася палка...
Утоплю в них думи парубочі:
В тих очицях — ніжності ріка.

Очі ті з незнаної причини
Кликали в незвідані світи...
З них мені всміхалася дівчина,
Я ж не міг висот її сягти.

Ціль, проте, все ближчою ставала,
Та дійшов кінця зненацька сон.
Зоряне розтало покривало...
Сонце запалило горизонт.

Відібрав навіки в мене спокій
І безслідно зник в пітьмі нічній
Погляд уві сні блакитноокий.
Повернись, стань долею мені!

СЛІПЦІЙ КУТ

Ми — дві самотні лінії, два катети.
 І нас до купи склеїш біса з три:
 То я не бачу спільного кутка — то ти...
 Нас розділяє безмір бісектрис.

Дарма, що Піфагор лаштує кореня —
 Не вичавиш із нас гіпотенуз!
 Ти — спалах миті, зіткнення в прискоренні...
 А я до бескінечності тягнусь.

Це — раллі. Не в команді ми — суперники.
 Проліг крізь міражі «Париж-Дакар».
 Горять системи відліку Коперника.
 До крові лікті згризує Декарт...

Скінчилося, як все на світі, паливо —
 І пересохли губи двигунів...
 Господь нас, грішних, звісно, не побалував —
 Очистив душі в сонячнім вогні.

Здавалося: живи собі і радуйся...
 Та ревнощів, як бджіл у стільнику!
 І знову гомонять таблиці Брадіса
 Про те, що не знайшли ми спільний кут.

МОЯ 23-ТЯ ОСІНЬ

Жовтень
розкинувся перед Покровою —
великий, бундючний пастор.
Жовтень —
це високовольтний провід, що
зігнувся
під гірляндами
птаства.

Провід звисає —
каліка,
підпертий
милиціями стовбів
попід пахви.
Осені, певно, бракує перцю,
нового
пророка
з паствою.

Битий вітрищами,
січений зливами,
рубаний скипнем*,
листопад — мінога.
Гучно мовчить
про щось надто важливе,
кричить, наче пісня німого.

Він —
спустошений,
він —
спустелений,
вичавлений
старий
жиголо.
Мріє в обіймах
осінніх пастелей,
немов
без колес
«Жигул».

Круки польових чорноземів
 крикають
 під небом
 холодного
 листопаду —
 барони безмежжя у чорних фраках
 дзьоби
 набивають
 падаллю.

Хай ірїї в небі —
 хвости меланхолїї, —
 під звуки
 стрімкого
 та жвавого скерцо
 я буду
 безвихідь
 вдягати у колір
 і плавити
 зло
 на цукерки.

Я нищити буду
 думок
 лепрозорїї,
 безглузких
 років і рядків стоси —
 хай слухає казку
 про літо й про зорі
 моя
 двадцять третя
 осінь...

* Скитень — діал. Лютий мороз.

КОХАНЦІ АФРОДИТИ

Весна знов плакала в колосочці березня восьме —
Воно увірвалося птахою в серце стокрило...
Раптово прокинувся мільярдами пролісків Космос.
Фіалки-амури вже стріли свої нагострили...

Дівчата, жінки! То для вас витанцьовують зорі!
Для вас обійняв несміливо Юпітер Венеру.
Для вас у золотих діадемах божественні Ори
З вінцем Афродіту виводять із піни на берег!

Тож вогник любові дбайливо тримайте в долонях!
Плачайте весняну красу і п'янкий її дотик...
Ми сяйвом устелимо шлях Вам, немов Аполлони.
Бо доки ви є — жити нам і кохати вас доти!

РОЗДІЛ 5

«Мій світ про мене дбає!»

МІЙ СВІТ ПРО МЕНЕ ДБАЄ!

Думок у голові щуряча згряя
Нахабно прагне з'їсти мою суть...
Та я скажу: «Мій світ про мене дбає.
Він стверджує життя, несе красу!»

Слова мої поглине спрагло простір...
Раптово сколихнеться цілий світ.
Озвуться стоголоссям срібні роси:
«Омий лице, що тугою кровить!»

Пірну в ранкові стиглі океани
І сонце огорне м'яким теплом,
Від запахів світанку стану п'яним...
Проблем і злих невдач — як не було!

Хто скаже, що такого не буває, —
Той справжній світ не спробував на смак,
Просидівши свій час тихенько скраю...
Нещасний той, хто щастя не приймав!

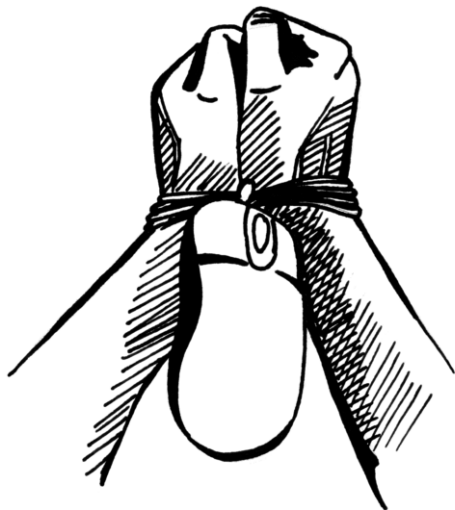
ГОЛОДНІ СОЦМЕРЕЖІ

Наче хтось напустив в мою душу іржі,
Кислотою чимдуж роз'ятрив її струни —
Я невільникотрапив до соцмережі,
Осушивши солодкий з отрутою трунок...

На руках і ногах я не маю оков,
Та міцніш, ніж кайданами, воля закута.
І у жилах скипає розбурхана кров
Лиш коли інтернет мене вабить у пута!

Добровільно в заточення йду без питань,
Не пручаючись... — наче приречений смертник,
Від «Вконтакте» й «Фейсбука» в мені пророста
Безліч коренів, безліч мотузок інертних.

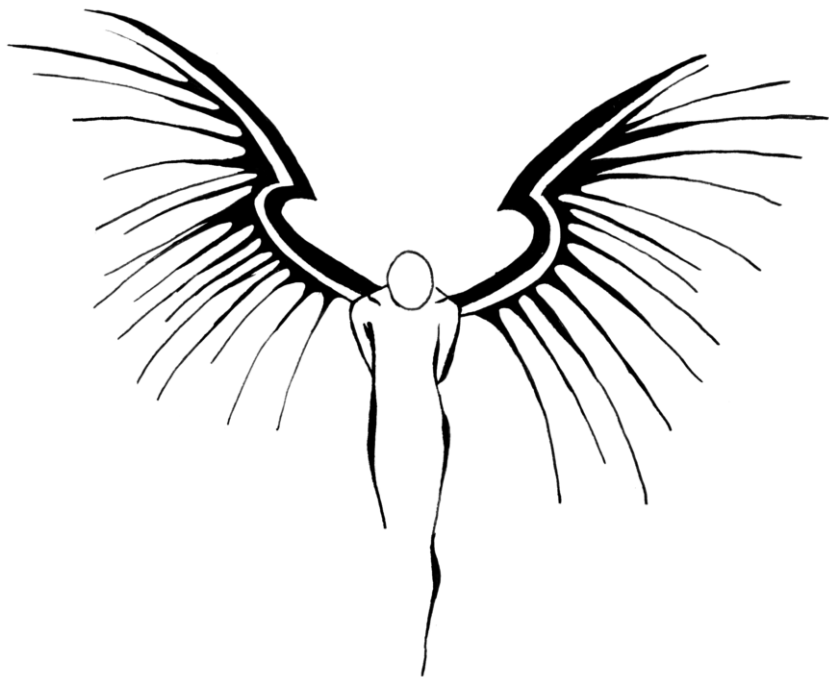
Чи довічно, мов кролик, вклоняться їм,
Лжепророкам сучасним, що манять в тенета?
Хто кого? — Може ви мене, я вас, мо', з'їм?
Апетити зростають в очах інтернету!

ЩАСТЯ ДУМ

Оберемки думок — в мозку струсами,
Товстий жмут почуттів — в серці йоканням...
Вже не знаю, навіщо ми мусимо...
Світлі мрії навіщо сполохані?
Поруч йти би і стати опорою,
Але посмішок суміш — з образами.
Так прекрасно коханнячком хворі ми,
Та чи є то любов, що обтяжує?..
Хто підкаже? Я часто окрилений.
Мої крила здіймає теплом твоїм...
Звідки ж буря? — Вітрила знесилені.
І пітьма в сонці вигризла отвори...
Ми — дві течії, душим Атлантику.
Мов Гольфстрім ти, — гаряча і пристрасна.
Крижаний Лабрадор я із Арктики,
Та несе почуття наші бистрина.
Швидкі дії й слова — суперечливі.
Щире «вибач» розплавлене тишею.
Думав: «Справимось», — та недоречні ми.
Легше далі нести чи — полишити?
Нащо рани в серцях розривати нам,
І чекати, що щастячко човником
Припливе колись... Мозок вже ватяний.
Юність стомлена надто від «коників».
Протиріччя ковтати — не боляче?
Чи зігріють взаємні незручності,
Що, роками поглиблені, колються?
Чи пробачити стане нам мудрості?
Нащо душі зсередини їсти нам?
Тож в обох ще попереду звершення!
З хвиль часу все ж-бо вирине істина:
«Не останні ми є, і не перші ми».
Страх обріс у душі недовірою.
Звідкись взялись між нас треті сторони —
Всі досвідчені і перевірені —
Гучно кричуть, голодні, як ворони.
Мої гальма, твій поспіх — не в'яжуться...
Тяжко жити разом в різних ритмах.
Ріже слово наживо палкі серця

Вже по звичних для нас алгоритмах.
 Постраждали і винні — без них тут як?
 Для образ є причини вагомі.
 Чи то ми такі є, чи таке життя,
 Що від нього кидає в судомі?
 Може варто поглянуть по-іншому?
 Світ складний і простий одночасно.
 Часто пахнуть запальністю рішення,
 Через них стаємо ми нещасні...
 Скільки спогадів низкою довгою
 Пробігають поперед очима!..
 Так уперто до щастя ми човгали,
 Щоб від нього не лишити й диму...

МАХІНА

Оце я махіна, оце я — моща!
 Планети дрижать і титани...
 Рабині моїх поетичних лещат
 Конають в сердець калатанні.

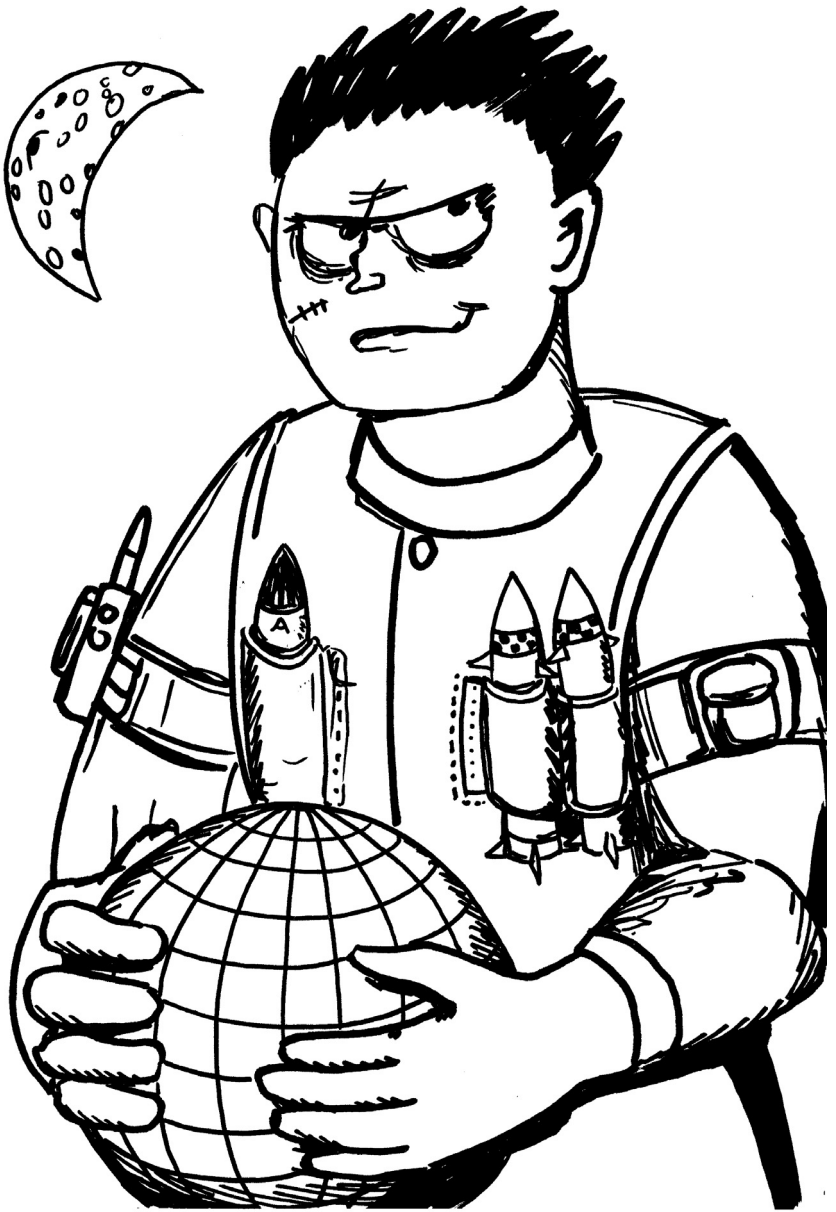
Невільничий ринок моїх читачів
 Зростає, на зависть Стамбулу.
 Султан запитає: «Це твій, чи то чий?»
 Байдуже скажу: «Щось там було...»

Задушене стадом гігантських ропух,
 Крайнебо посиніє скоро...
 Обм'якле, впаде в мармурову ропу,
 Між плеч Дарданел і Босфору.

І світ, пересмикнутий, наче затвор,
 Віршами моїми застрочить.
 І люди читати їх будуть «за двох»,
 Неначе скрижалі пророчі!

Жахіття попів за горлянки візьме,
 У зашморг, немов аневризма, —
 І біси товсті із церков, без імен,
 Чкурнуть голяка, а не в ризах.

На троні сиджу, на вершині з вершин.
 От-от з неба музи поллються...
 Нікчемна секунда — і зникли вірші.
 Спітнілий.
 Прокинувся.
 Слюсар.

МІЖПЛАНЕТНИЙ ТЕРОРИСТ

Встановлюю контакти міжпланетні.
 Мій мозок — біорадіоприймач.
 Моя робота — виверження Етни.
 В проекті — справжня ядерна зима.

Щоранку для розминочки — цунамі.
 І можна пару свіжих Фукусім...
 Я — трудоголік, працюю не динамлю,
 Вождів давно за яйця взяв усіх.

Окропом всі держави змусив пісять.
 І вигнав інтервентів з корабля.
 Моя обсерваторія — то Місяць.
 Мої радари й миті не посплять...

Тож «на добраніч» вам кажу, земляни.
 Лягай, плането сонна, — знову ніч.
 А я піду виношувати плани
 У повному талантів кавуні.

ЯКИМ ТИ БАЧИШ СВІТ?

Я — пересічний житель цієї планети,
Де щомиті трапляється «греш» і «жорсткач»,
Де сусід мій щоденно вмикає Death Metal
І бабульки на лавках колишуться в кач.
Проживаю у мрії порцеляновій кружці,
Де сміття з пікнічків, як новий інтер'єр.
Скрізь комфорт і прогрес, ну а правда — у дужках,
За товстою завісою пишних порт'єр.
Між асфальтних полів, у бетонних ліанах,
У задусі спинив свій натхненний політ,
Від проблем і турбот заслабкий, лихоманний,
Мій розгублений хворий і стомлений світ.
Цей наш світ... Він дивує мене без втоми,
Виклика істеричний, заливистий сміх.
Він у зривах нервових, в потужних судамах,
Заколисує морем суцільних утіх...
Вчора вилазка... Пильно вдивлявся в природу,
У засмічений рясно та істинний світ:
Між дерев і каміння несла свої води
Зачарована річка. З грудей мимохідь
Забриніла артерія серця баладу.
Я й колись ці картини не раз помічав...
Та новою красою відкрилась принада
Річкових красвидів, ландшафтів і чар...
Під прозрілим кутом вже свідомого зору
Збагативсь свіжий погляд теплом відкриттів.
І душа, донедавна ще квола і хвора,
Віднайшла, мов перлину, свій сенс у житті...

ПОЕМА ПРО М'ЯСОЇДА

Мов яблуко Ньютона, так несподівано,
Що навіть не спало б на думку по п'янці,
Мій кореш хороший на днях розповів мені:
Такі диваки є — вегетаріанці.

Вганяли у ступор ті дивні історії
Все далі і далі вустами Артура.
Ті гаврики, певно, вже надто є хворими!
Яка ж адекватність у їх процедурах?

Затисніть в вікні мої пальці ролетами —
Та важко до цього дійти власним розумом:
Капуста й кисіль — замість миски з котлетами.
Без м'яса життя повсякчас під загрозою!

Та мій раціон — не травичка для мекання.
Він дійсно здоровий, корисний і правильний:
Щоранку ковбаска — кров'янка і плетенка,
І я наближаюсь до райської гавані!

У шлунку наповнився їжею вакуум —
І тяжкість приємна триває годинами...
Ваги майорять вже потрійними знаками,
І ліфт піді мною зітхає пружинами.

Проте, почуваюсь при цьому здоровим я!
Підвищений тиск? — То здоров'я зашкалює!
Це овочєїди бувають лиш хворими:
Їх шлунки, напевно, голодні й запалені.

...Отак міркував я, собою вдоволений...
Артурові ж байки з думок не виходили.
В обіймах Морфея думки стали кволими.
І сон незвичайний спускався вже сходами...

Вві сні відчиняю свого холодильника,
А звідти — свинина, неначе обкрадена.
У очі зі злобою дивиться пильно так:
«Коли нажерешся ти м'яса вже, гадино!?»

За ним холодець мовив тоном палаючим,
Здригаючись тілом: «Догрався ти, хлопчику!
Ще трішки, м'ясник, — і тобі буде гаряче...
Підсмажимо на грилі тебе, мов горобчика!»

Втікав! А за мною м'ясна моя армія
Розлючено мчала, котилася повинню.
І так безпорадно телепав ногами я!
Останні хвилини мої пораховано...

І тут, мов освітлений сонячним променем,
З нічної пітьми вийшов воїн для помочі.
«Полковник Капуста», — я вчув, тяжко стомлений, —
«Ось браві солдати, знайомтеся — овочі!

Наш полк — овочевий. Ми — Ваші заступники!» —
Сказав командир в капустиному кітелі.
За мить жваве військо помчало «трикутником»
На мій холодильник і злих його жителів...

Той наступ увінчаний був перемогою.
І — диво: осяяні спалахом простори
Для мене лягли попід ноги дорогою,
Що легкістю дихала, кинувши осторонь

Нічні всі кошмари... І зникли вже воїни,
А тіло в повітря здіймалось стежинками!
Усе до дрібниць, що вві сні було скоєне,
В житті проростало малими частинками.

Змінилося м'ясо вегето-салатами.
Земельна діляночка квітнула веснами...
Навік розпрощався із псевдопалатами,
Щоб в лоні природи людино-воскреснути.

ПРОТИВНА БАЦИЛА

Противна бацила
Мене підкосила,
Підступно підкравшись
До лона грудей.
І горло здушила,
І сили у жилах
Раптово не стало...
У прірву веде
Надломлену душу
Хвороба. Я мушу
До ліжка в обійми
Іти, наче раб...
Ховаюсь у мушлю,
Бо відстань порушив.
Бо зломлено стіни —
Під серцем сатрап
Стискає легені...
Та я, наче Фенікс, —
Із попелу вкотре
Виходжу живий.
Мов прапор червлений,
Міцний і шалений,
Щасливий і мокрий —
Бацилу вдавив!
Всміхаючись гордо,
Беру я акорди —
І дзвінко лунає
Життєве баре.
Хоч долі кросворди —
Мов песика морда,
Що гостя не знає,
Й гарчить з-за дверей.

СЕБЕ ЛЮБИТИ - ТРЕБА!

Яким не був би добряком,
 Ти не втечеш від себе.
 Хоч в альтруїзмі б'єш рекорд, —
 Себе любити треба!

Себе побалуєш сальцем,
 По голові погладиш,
 І щиро вибачиш за все,
 Яким не був би гадом...

В любові хто б не клявся тобі
 Й не цілував у губи, —
 Тебе ніхто так не любив,
 Як сам себе ти любиш.

Повірили у слів добро,
 Комуś відкрисш душу —
 Та стануть купкою ворон
 Ті «друзі» і задушать.

Якщо себе не любиш ти,
 П'єш самоїдства піну, —
 Любов і іншим принести
 Не зможеш повноцінну.

«Він — егоїст і вередун!» —
 Осудять жорстко люди.
 Та доти все ж не пропаду,
 Поки

Себе

Я

Люблю!

ТАРГАНЯЧА МУДРІСТЬ

Знай: таргани — це агенти космічних спецслужб,
Заслані з дальніх планет, обережні прибульці.
З-за холодильника чую гучне: «Ані руш!»
Кулі повз мене летять, свист пронизливий куль цих...

Руки підняти наказують вже догори.
Серце тріпоче у п'ятах підстреленим птахом.
В грудях же тонами макулатура горить —
Преться ордою у пелену збройна ватага.

Кожен малий інтервент, мабуть, гучно зрадів:
«Зараз до цього землянина як-но дорвуся!»
Вийшов і схожий прусак на Роже Гароді,
Хиžo мені усміхнувся марксист рудовусий.

— Хлопці, спиніться-но, стійте! Японський ваш бог! —
Простір споїв я густим киселем власних зойків. —
Зла не бажаю вам, космобійці, щоб я здох!
Вийшла помилка — простий я двірник, Петя Бойків...

— Ми за тобою, Петруша, — звернувся марксист. —
Краще забудь все про нас, до сьогодні що знав ти...
З тебе хоча й невеликий нам буде — та зиск!
Ми — посланці з Андромеди, або — таргонавти.

Мудрість свою донести ми хотіли тобі:
Як докричатись до людства? Ми робим це здавна!..
— Чом, гуманісти, озброєні ви до зубів?
— З нами не йдуть на контакти, нещадно лиш далять!

Ось і змінили ми тактику, пане двірник.
Ви розумієте зброї лиш мову, а, звідси, —
Ваша Земля в небезпеці! Увагу зверни:
Всьому вина — наші родичі в вашій кібітці.

Глянув я в очі його — і була скарга в них.
Правда лилася з очей главаря космобанди!
Сумно зробилось мені: про мої «таргани»
З комосу їх же рідня прилетіла сказати.

«Щось терміново потрібно міняти вже нам! —
Десь усередині гучно кричав голос туги, —
Стала ненависть для нас, мов законна жона.
Йой! Таргани — вже месії, а ми — волоцюги!»

Так от... Дружу з главарем тарганячих структур.
Мовби зійшла із очей каламутна полууда...
Істину він підказав, геніально просту:
Доки добро ми плакаємо, доти ми — люди.

ЮВІЛЕЇМЦІ

Черга підійшла до ювілею.
Це ж не жарт — п'ятидесятий вірш!
Пройдено любительську аллею,
Перетнуто пам'ятний рубіж.

Довгими безсонними ночами
Мозком працював я, без кайла.
Музо! Щось було-таки між нами...
(Познущалась тітка, як могла!)

Добре попсував собі я нерви.
«Ну а що ти, хлопчику, хотів?!»
Скільки вже зіпсовано паперу...
Терикони чорнових листів!!!

Титанічну зроблено роботу.
Хтось лише б хоч трішки оцінив,
Скільки в тих словах людського поту,
Пристрастей і почуттєвих злив!

Та хвалитись досить... Бо відомо —
Понад міру хвалиться дурко.
З мене не спаде моя корона.
Та і трон не відбере ніхто!

ЮНАЦЬКЕ ШАСТЯ

О, як романтично збирати осінні горіхи,
 Як вітер у пику тобі шле свої «есемес»!..
 Які б дрижаки не ловив я, та сонце, на віху,
 Всміхалось, як завше, привітно з люстерка небес.

Дерева пожовклі схилилися немічно в танці,
 Як літні, поморщені, з дому стареньких жінки...
 Я часто в житті був глухим егоїстом, поганцем,
 Але тверезив мене вітру порив гомінкий.

Повчала із докором в голосі матінка Осінь:
 «Поглянь, як життя віддають мої доньки й сини!
 Тепла щоб залишила їм хоч би крихітку, просять,
 І щоб не вбивала я холодом їх до весни.

А ти геть не маш і приводу, юний негідник,
 Впускати у душу вітри й навісні холоди.
 І це, якнайменше, із боку твого дуже підло, —
 У серці від весен гноїти духмяні плоди.»

Удячно кивав я наставниці мудрій, великій,
 Всміхавсь перехожим в обличчя, мов дурник, і все ж...
 Я вітру щасливу давав приголубити пику,
 Не маючи щастю юнацькому видимих меж!

ТРИКОТАЖ

Черепаха на пенсію вийшла,
три слонихи — в декрети.
Три кити під Землею зігнулись,
наче спина в kota.
Бог врочисто,
під хрип грамофону
й завиваюче «Credo»,
атмосферу здирає з планети,
як м'який трикотаж.

Хай подіхає матінка Гея
тим космічним роздоллям,
що літає навколо задухи
навісних автострад,
відхаркне мокротиння фреонів,
перетравить радони
і людей,
що, як завжди,
від них — то пиха́, а то — страх.

158

Вийшли простір і час,
мов цунамі,
поза межі галактик...
Твердь пішла в міріади уламків —
хоч і метрика та ж.
Ген, бозони і антинейтрино
припливли погорлати,
запустивши в молекули пальці,
як в пухкий трикотаж.

Розтеклася по Всесвіту темінь,
мов десертна «Мадейра»,
проковтнула голодна пащека
дурнів, сміття, війну...
Знов невидимі ткалі небесні
тчуть рулони матерій,
прокладають сузір'я свічками
крізь нічне авеню.

Деміурги всевишніх інстанцій
знов ущільнюють простір.
Линуть атоми в рідну решітку —

як святі до Хреста,
на грибниці великого вибуху,
що пустила відростки,
наволікши обійми творіння —
чарівний трикотаж.

ДНК заплітаються в коси,
у волокна модерні...

Як вінтаж,
в небуття відлітає
застарий Вавилон...

Під канабісом творить Всевишній,
пригубивши «Мадейри»,
надновий кіберпростір, якого
досі ще не було.

Не змінилася ні атмосфера,
ані якість молекул,
лиш стоять механічні слони,
три макети кита.

А довкола — андроїди з глини
у швидких космолетах.

А довкола — квазари та зорі,
як м'який трикотаж.

ДЕНЬ ПЦПП

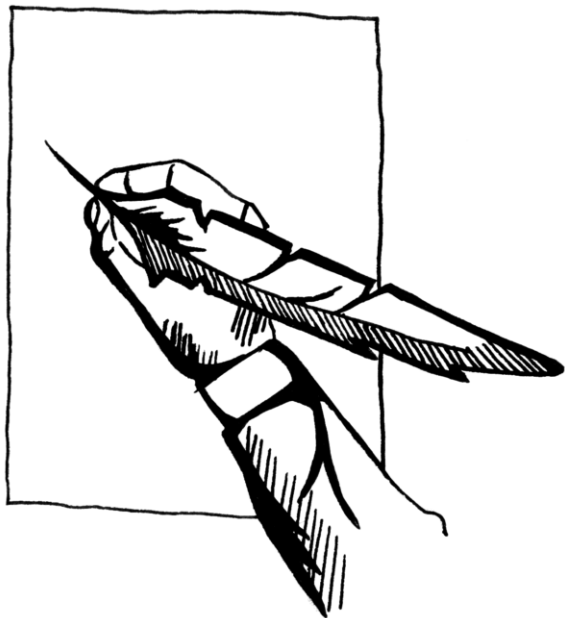
19 жовтня —
День працівників
целюлозно-паперової
промисловості.
Без них би рука поетова
(жодна!)
не зіпсувала й листка,
не нашкрябала б
жодного
слова!

Працівник паперової фабрики
бере клейку целюлозу,
заливає її на гігантське деко...
По периметру
пальцями турботливо розмазує,
ялозить,
як стара сврейка,
що випікає «вуха Амана»
під час Пуриму.

Він з любов'ю пресує папір
гідралічним пресом.
Уявляє собі, як поети
будуть лити на нього
свій космос,
як замайорять
кольорами веселки
літери в жовтій пресі,
і як пакунки з книжками
заблищать
цеховою
віскозою...

Працівник паперової фабрики
ховає за пазуху
ворох паперу свіжого.
Віриш?
Він крадькома іде

до своєї крихітної
 каптерки,
 розгладжує
 білосніжні аркуші,
 з яких проростуть,
 наче квіти, —
 недопалки й вірші,
 і пише на них
 про свої зорі й галактики,
 доки
 рука
 не затерпне.

* «Вуса Амана» — трикутне печиво.

ЖЕБРАКОВЕ БАГАТСТВО

Старий безпритульний гульвіса,
жебрак пошарпаний
любив сновигать
передмістям нічного Мадриду.
Як знатні буржуа,
мав клаптик
власного
шарму —
дірявий дощар*
з рукояткою
із модрини.

Хоч сірі осінні ранки
стрічали мрякою,
та вбогий радів погоді
і брав парасольку —
бідар хизувався.
Стрибав як актор міраклю.
Кричав: «Дайте пива,
в горлянці моїй
пересохло!»

То радісно ніс дощар¹,
підіймав над маківкою,
то ледве волік
і повітря хапав гортанню...
З грудей жебрака
проростали червоні маки,
коли парасольку до серця
він
пригортав.

Вона була другом,
багатством,
його «Еспаньйолою».**
І, як фараон
(імператор Китаю),
рукою
він гладив її перед сном,

як останній
йолоп...
Та в снах жебракових
був маляром
Оле-Лукойє.***

* Доцар — парасолька.

** Еспаньйола — корабель з роману «Острів скарбів».

*** Оле-Лукойє — літературний персонаж Ганса Крістіана Андерсена. Він носить під пахвою дві парасольки, які розкриває над постулими дітьми. Для дітей, які вели себе добре, призначена парасолька з красивими картинками. Він допомагає їм бачити красиві присмні сни. Неслужняним дітям Оле Лукойє відкриває парасольку без картинок.

ЯКЩО Я БУДУ В 40!

Не уявляю років в сорок
Себе зразковим сім'янином.
Твердим я стану, наче корок,
Що закупорюють ним вина.

Не буде того хулігана,
Який рвав струни на гітарі,
Який отримував догани
За те, що «семки» їв на парі.

Не стане того гітариста,
Що шибки змушував дрижати...
Де «Punks not dead», де «Fuck the system»?!
Не буде вже того пірата...

Мішок проблем нових на плечі...
Ти відповіла, прищавала юність!
Робота, жінка і малеча
Вже незабаром загарпунять...

P.S.
Та всім негодам плюну в спину.
Ви — дідусі вже духом в сорок?
Я — постаріла хоч, — дитина!
І є ще порох. До-о-обрий порох!

ЗМІСТ

АБЕТКА ЮНОСТІ	3
<i>РОЗДІЛ 1</i>	
«Збирати себе по крихті»	5
ЗБИРАТИ СЕБЕ ПО КРИХТІ	6
ЕТ СЕТЕРА	7
БОЖЕСТВЕННИЙ КАСТИНГ	8
ВИСОКОВОЛЬТНИЙ «КОЛІБРІ»	9
ВІДВЕРТАЮЧИ БЕЗПОВОРТНІСТЬ	10
ГЕНОФОНДИ ЛЮДСТВА	11
ДВОЛИКИЙ ЯНУС	12
ДУШІ БАГАТОРІЧНИЙ ЗВІРОБІЙ	13
ДЛЯ СТАДНОЇ ВІВЦІ	14
ЗА КРОК ДО ПРІРВИ	14
ЗАТІСНО ДЛЯ НЬОГО	14
МІЙ КИСЕНЬ ВОЛІ	14
ПОЛЯ ЩЕ НЕ ЗОРАНИХ ВУХ	14
МІЙ ПАПЕРОВИЙ ЧОВНИК	15
МУДРІСТЬ У МІШКУ	15
ПОПЛА ІСТИНИ	16
САМІ ІЗ СОБОЮ	16
СВЯТКОВИЙ НОКТЮРН	16
ТІНЬ ВІСЛЮКА	16
У САМОСТРАТІ МРІЙ	17
ШТАТНИЙ НАБІР ТАРГАНІВ	17
ГЕНІЯМ ХАОСУ	17
ЗДОЛАТИ ПРОСТІР, ЧАС І ШЛЯХ	18
ЗДОЛАТИ ПРОСТІР, ЧАС І ШЛЯХ	19
НОВОНАРОДЖЕНИЙ	20
ІЗ ДУМКОЮ	21
ІНШИЙ БІК МЕДАЛІ	22
ІНШИЙ ПОЧЕРК	23
ЛІБРЕТО	23
КАЗКАР ЕСКУЛАПОВІ НЕ ДРУГ	24
КАЗКОВА НИВА	25
КОЛИ ЖИТТЯ ВТРАЧАЄ СПРАВЖНІЙ СМАК	26
КОСМІЧНІ МУДРАГЕЛІ	27
МИ — ПРЕДКИ ШИМПАНЗЕ	28
МОЇ ВІРШІ	30
МОЇЙ ЗІРЦІ	31
НАШ БОГ — У КОЖНОМУ ІЗ НАС	32
НЕСКОРЕНА ДУША	34
ОАЗИСИ ЩАСТЯ	36
ПОЛІТ ДУШІ	37
ПРАВДА У КОЖНОГО РІЗНА	38
ПРООПЕРОВАНИЙ ПРОМЕТЕЙ	39

СЛІПИЙ ХЛОПЧИК	40
СКРИЖАЛІ ДОЛІ	41
СКУПОЮ МОВОЮ ПЛАКАТІВ	42
СМЕРТЕЛЬНИЙ ДУХ ПОЛІСЬКОГО ПОЛИНУ	44
ТЕЛЕГОНІЯ	45
ТРИШЕЧКИ БУДИНОК	46
У ГРУДЯХ КАЛАТАЄ ПІЦІ	47
У ПОСТІЙНОМУ ПОШУЦІ НАТХНЕННЯ	48
ЦВІГ ІСТИНИ	49
ЧАРІВНИЙ КЛЮЧИК ДО МРІЙ	50
ЧЕРВНЕВА ЗЛИВА	52
ЧЕСНИЙ АРБИТР	53
ЧОМ ЖЕ НЕ СПИТЬСЯ ТОБІ?	54
Я СТІЛЬКИ ВСЬОГО ЩЕ НЕ НАПИСАВ!	56

РОЗДІЛ 2

«Дух козацький в мені гомонить глибиною віків»	57
ЩЕ ДВА ДНІ	58
КОЗАЧІ МОГИЛИ	59
ВЕЛЕТЕНЬ СЕРЦЯ	61
Я — УКРАЇНА	62
ПРИГОРНУВШИСЬ ДУШЕЮ ДО РІДНОГО СЛОВА	63
ВІЙНА	64
ВІТЕР СВОБОДИ	66
ВІН ОБИРАЄ ВОЛЮ!	69
ВІД КАРПАТ ДО КАМЧАТКИ	71
ДРАБИНА У НЕБО	72
СЯЙВО ЖИТТЯ	74

РОЗДІЛ 3

«В кожному з нас причаївсь янукович»	75
В КОЖНОМУ З НАС ПРИЧАЇВСЬ ЯНУКОВИЧ	76
АВТОМАТ+СОЛДАТ=АРМІЯ	77
БРАТАМ-ПОЕТАМ!	78
ДІВЧИНКА НА РОЗПУТТІ	79
ЖОРНА БАНКНОТ	80
Я — ЦІЛИЙ НАРОД	82
МОЗКОВИЙ ШТУРМ	83
НА УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	84
НЕБЕСНА СОТНЯ	85
ДО СТАРШОГО БРАТА	86
ПІСЛЯ НАС ХОЧ ПОТОП	86
ОСТАННІЙ СІЯЧ АНТИРОЗУМУ (ЛЮДИНОХРОБАК)	88
ПСИ У ПОГОНАХ	90
РАБИ-МАРІОНЕТКИ	91
АЛКОГОЛІК ТА НЛО	92
ХЛІБА І ВИДОВИЩ!	94
УКРАЇНА МРІЙ	96
ВІДЛУННЯ ХІРОСІМ	98
КРИЛАТИЙ І РОГАТИЙ	100

УЗУРПАТОР	103
ЛАМАЙ ЦЕЙ СВІТ!	104
«МОДЕРНІЗОВАНИЙ» ВОЛОДЯ	106
ВОВКУ БОЯТИСЯ — В КРИМ НЕ ХОДИТЬ	107
В ДИЯВОЛЬСЬКОМУ СЕНАТІ	108
МАСКА ЗІ ШКІРИ	110
ОДА ЛІНІ	112

РОЗДІЛ 4

«Вплітаючи вітри в густе волосся»	113
ВПЛАТАЮЧИ ВІТРИ В ГУСТЕ ВОЛОССЯ	114
БУЗЬКА ПЕРЛИНА	115
ГУСТЕ МОЛОКО ТУМАНУ	116
ДОЩ-РОЗТОРОПША	117
З КАМЕНЮ І ВОДИ	118
ЗІРКИ ОСІНЬОГО ТЕАТРУ	119
ОСІННЯ РУМБА	120
КРАСУНЯ ОСІНЬ	122
ОСІНЬ ЗА ВІКНОМ	123
ПАСМА СЕРПАНКУ	124
ПЕРШИЙ І ОСТАННІЙ ГЕНРІХ ШЛІМАН	125
ПОЗА МЕЖЕЮ	126
СОНЦЕ Й ДОЩ	127
ТАЇНИ КІНБУРНА	128
ХУДОЖНИЦЯ-ОСІНЬ	129
ШУРХІТ ПАДОЛИСТУ	130
СОННИЙ СВІТАНОК	131
ДВА БЛАКИТНІ ВОГНИКИ СВОБОДИ	132
СПІЙ КУТ	133
МОЯ 23-ТЯ ОСІНЬ	134
КОХАНИМ АФРОДІТАМ	136

РОЗДІЛ 5

«Мій світ про мене дбас!»	137
МІЙ СВІТ ПРО МЕНЕ ДБАС!	138
ГОЛОДНІ СОЦМЕРЕЖІ	139
ЩАСТЯ ДИМ	140
МАХІНА	143
МІЖПЛАНЕТНИЙ ТЕРОРИСТ	145
ЯКИМ ТИ БАЧИШ СВІТ?	146
ПОЕМА ПРО М'ЯСОІДА	147
ПРОТИВНА БАЦИЛА	150
СЕБЕ ЛЮБИТИ — ТРЕБА!	151
ТАРГАНЯЧА МУДРІСТЬ	152
ЮВІЛЕЙНИЙ	154
ЮНАЦЬКЕ ЩАСТЯ	155
ТРИКОТАЖ	156
ДЕНЬ ПЦПП	158
ЖЕБРАКОВЕ БАГАТСТВО	160
ЯКИМ Я БУДУ В 40!	162

Літературно-художнє видання

Олександр Кучеренко (Обрій)

Абетка юності

Поетія

Упорядник, редактор — Лілія Максименко

Обкладинка — Марія Ачкасова

Ілюстрації — Федір Рудий,
Іван Калашніков, Анастасія Швед

Портрет — Федір Рудий

Комп'ютерна верстка — Юрій Петік

Підписано до друку 14.01.2015.

Формат 60x84/16. Гарнітура Garamond.

Обл.-вид. арк. 8,6. Ум. друк. арк. 10,5.

Друк офсетний.

ТОВ «Видавниче підприємство “Український пріоритет”».

01033, м. Київ, вул. Сакаганського, 43-б.

Тел/факс.+380 44 2359683.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників

і розповсюджувачів видавничої продукції

№ 4107 від 08.07.2011 р.

СВЯТЫЙ АНДРЕЙ ПЕРВОЗВАННЫЙ
СВЯТЫЙ АНДРЕЙ ПЕРВОЗВАННЫЙ

